

บทที่ 6

แนวทางการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบน

แบบ Slow Tourism สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

จากผลการศึกษาเรื่อง การประเมินศักยภาพการตลาดท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบน แบบ Slow Tourism สำหรับผู้สูงอายุ ได้บูรณาการข้อมูลทั้งสถานการณ์ทั่วไป สภาพการแข่งขัน พฤติกรรมการท่องเที่ยว และความพึงพอใจต่อส่วนประสมทางการตลาดการท่องเที่ยว รวมถึง ข้อมูลการประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ โดยสรุปเป็นข้อเสนอแนวทางการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในภาคเหนือตอนบน ได้ดังนี้

6.1 วิสัยทัศน์ของการท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบนแบบ Slow Tourism สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

จากผลการศึกษาถึงพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ประกอบกับผลการประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ (โครงการย่อยที่ 1) พบว่า ส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทศาสนสถาน ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ศิลปกรรม แหล่งโบราณคดี แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ซึ่งมีการเข้าถึงได้สะดวก และมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

จากข้อมูลดังกล่าวจึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ของการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบนแบบ Slow Tourism สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ดังนี้

“ภาคเหนือตอนบนเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ด้วยธรรมชาติที่งดงาม และแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมวิถีชีวิตที่หลากหลาย”

6.2 แนวคิดหลัก

ในการนำเสนอแนวทางการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบนแบบ Slow Tourism สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ มีแนวคิดหลักทางการตลาด ดังนี้

- 6.2.1 สร้างความแตกต่างในการนำเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบนในรูปแบบใหม่ สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง
- 6.2.2 พัฒนาการสื่อสารภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบนแบบ Slow Tourism ให้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ
- 6.2.3 กำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดของการท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบนแบบ Slow Tourism ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

6.3 กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย

ในการกำหนดกลุ่มเป้าหมายของการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบนแบบ Slow Tourism สำหรับผู้สูงอายุ มีแนวคิดหลักในการเลือกกลุ่มเป้าหมายโดยพิจารณาจากพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับแนวคิดการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ซึ่งมีพฤติกรรมท่องเที่ยวที่แตกต่างจากการท่องเที่ยวรูปแบบอื่น การท่องเที่ยวแบบนี้จะมุ่งเน้นการให้เวลากับท่องเที่ยวอย่างช้าๆ สัมผัสบรรยากาศ และเรียนรู้คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวอย่างลึกซึ้ง การปฏิสัมพันธ์กับชุมชน และคนท้องถิ่น โดยแบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

6.3.1 กลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวต่างชาติ ซึ่งมีพฤติกรรมท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในแง่ของการใช้เวลาในการท่องเที่ยวแต่ละครั้งค่อนข้างนาน ให้ความสำคัญกับคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว มีความสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ชอบการท่องเที่ยวแบบเนิบช้า ไม่เร่งรีบ โดยสามารถกำหนดกลุ่มเป้าหมายย่อยได้ ดังนี้

- กลุ่มนักท่องเที่ยวจากทวีปยุโรป

เป็นนักท่องเที่ยวทั้งเพศชาย และหญิง อายุ 60-64 ปี มีการศึกษาระดับวิทยาลัย มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 1,001-2,500 ดอลลาร์สหรัฐ รายได้มาจากเงินเบี้ยหวัด/เงินบำนาญ ความถี่ในการเดินทางท่องเที่ยว คือ ปีละ 1-2 ครั้ง เที่ยวเป็นเวลา 2 สัปดาห์ เพื่อพักผ่อน ชอบเที่ยวธรรมชาติ สวยงาม นิยมท่องเที่ยวกับคู่สมรส โดยคู่สมรส และตนเองเป็นผู้วางแผนเดินทาง

- กลุ่มนักท่องเที่ยวจากทวีปอเมริกา

เป็นนักท่องเที่ยวทั้งเพศชาย และหญิง ส่วนใหญ่อายุ 60-64 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 1,001-2,500 ดอลลาร์สหรัฐ รายได้มาจากเงินเบี้ยหวัด/เงินบำนาญ

ความถี่ในการเดินทางท่องเที่ยว คือ หลายๆ ปีเที่ยวสักครั้ง เที่ยวเป็นเวลา 2 สัปดาห์ เพื่อพักผ่อน ชอบเที่ยวชมแหล่งโบราณคดีนิยมท่องเที่ยวเกี่ยวกับคู่สมรส โดยคู่สมรส และตนเองเป็นผู้วางแผนเดินทาง

6.3.2 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย เป็นกลุ่มที่มีรายได้เป็นของตนเอง มีรายได้ที่มั่นคง มีการศึกษาดี ไม่มีภาระ สามารถใช้เวลาท่องเที่ยวได้นาน มีความสนใจที่จะท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบนในวิธีการ และมุมมองใหม่ๆ โดยสามารถแบ่งกลุ่มเป้าหมายย่อยได้ คือ

- กลุ่มข้าราชการบำนาญ มีรายได้มาจากเงินเบี้ยหวัด/เงินบำนาญ อายุ 60-70 ปี มีการศึกษาดี มีรายได้เฉลี่ย 10,000-25,000 บาทต่อเดือน ชอบเดินทางปีละ 1-2 ครั้ง ชอบท่องเที่ยวในประเทศ เพื่อพักผ่อน และชื่นชมธรรมชาติที่สวยงาม การท่องเที่ยวแต่ละครั้งใช้เวลา 4-7 วัน

- กลุ่มนักธุรกิจหรือเจ้าของกิจการ อายุ 60-70 ปี มีการศึกษาดี มีรายได้เฉลี่ย 10,000-25,000 บาทต่อเดือน ชอบเดินทางปีละ 1-2 ครั้ง ชอบท่องเที่ยวในประเทศ เพื่อพักผ่อน และชื่นชมธรรมชาติที่สวยงาม การท่องเที่ยวแต่ละครั้งใช้เวลา 4-7 วัน

6.4 ตำแหน่งทางการตลาด

การกำหนดตำแหน่งทางการตลาดของการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบน มุ่งเน้นที่จุดขายหลัก 2 ประเด็นคือ

1. ความงดงามของธรรมชาติ
2. ความหลากหลายของวัฒนธรรม และวิถีชีวิต

โดยกำหนดตำแหน่งทางการตลาดที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ คือ

“ภาคเหนือตอนบนเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ด้วยธรรมชาติที่งดงาม และแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมวิถีชีวิตที่หลากหลาย”

6.5 แนวทางการพัฒนาส่วนประสมทางการตลาด

การกำหนดกลยุทธ์ผลิตภัณฑ์ของการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ เป็นการนำแหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบนที่มีอยู่เดิมมานำเสนอในรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า Slow Tourism การท่องเที่ยวอย่างเนิบช้า ใช้เวลาดำเนินการ สัมผัสกับบรรยากาศรอบข้างและท่องเที่ยวแต่ละแห่ง ค่อยๆ เรียนรู้และซึมซับประสบการณ์รอบตัว โดยเจาะกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับตำแหน่งทางการตลาดที่ว่า “ภาคเหนือตอนบนเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวที่มีธรรมชาติที่งดงาม และเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย” จึงกำหนดแนวทางในการนำเสนอสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว สำหรับการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบน สำหรับผู้สูงอายุ ดังนี้

6.5.1 สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Tourist Attraction)

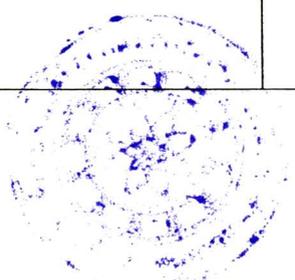
จากการประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ (โครงการย่อยที่ 1) ได้มีการประเมินแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพเหมาะสมกับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ จำนวน 139 แห่ง และคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงสุด 50 อันดับแรก มาเป็นแนวทางกำหนดการนำเสนอสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ใน 4 แนวทางคือ

1) ความงดงามของธรรมชาติ

เป็นการนำเสนอสิ่งดึงดูดใจในทางการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบน ด้วยความเป็นธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ สภาพภูมิประเทศที่รายล้อมด้วยขุนเขา พืชพรรณดอกไม้ และมีสภาพภูมิอากาศที่เย็นสบาย โดยมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพต่อการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนสำหรับผู้สูงอายุ ดังนี้

ตารางที่ 2-6.1 แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่มีศักยภาพต่อการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนสำหรับผู้สูงอายุ

แหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	สิ่งดึงดูดใจ
1. น้ำพุร้อนสันกำแพง	เชียงใหม่	เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเหมาะสำหรับผู้สูงอายุ มีธรรมชาติที่สวยงาม
2. สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์	เชียงใหม่	มีสถานที่รวบรวมและจัดแสดงพืชพันธุ์หายาก หลากหลายชนิด ชมวิว
3. น้ำตกแม่สา	เชียงใหม่	เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ สูง 10 ชั้น น้ำตกแต่ละชั้นมีชื่อเรียกต่างกัน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ ต้นน้ำมาจากขุนน้ำแม่สา
4. สวนสัตว์เชียงใหม่	เชียงใหม่	มีการจัดแสดงชีวิตสัตว์เป็นโซน มีทั้งสัตว์ป่าไทยและสัตว์ป่าต่างประเทศ โดยเฉพาะหมีแพนด้า นอกจากนี้ยังมีสโนว์โดม (โดมหิมะจำลอง) ศูนย์แสดงพันธุ์สัตว์น้ำใหญ่ที่สุดในภาคเหนือ สวนชมนก

ตารางที่ 2-6.1 (ต่อ) แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่มีศักยภาพต่อการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนสำหรับผู้สูงอายุ

แหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	สิ่งดึงดูดใจ
5. ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย	ลำปาง	เป็นแหล่งรวบรวมความรู้เกี่ยวกับช้างที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ มีการสอนเป็นควาญช้าง ฝึกช้างเพื่อชักลากไม้ในป่า
6. อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์	เชียงใหม่	เป็นจุดสูงสุดของประเทศไทย ชมพืชพันธุ์ไม้ตามธรรมชาติ ศึกษาธรรมชาติ หมู่บ้านชาวเขา น้ำตก ถ้ำ ซื่อพืชผัก ผลไม้เมืองหนาว
7. อุทยานหลวงราชพฤกษ์	เชียงใหม่	มีสถานที่รวบรวมพันธุ์ไม้ต่างๆ จากหลายประเทศ พันธุ์ไม้เขตร้อนชื้นที่มหัศจรรย์โดดเด่นและหายาก และมีหอคำหลวง
8. ในทึซาฟารี	เชียงใหม่	สวนสัตว์กลางคืนแห่งแรกในประเทศไทย มีการจัดแสดงสัตว์ป่านานาชนิดจากทั่วโลก แบ่งเป็นโซนได้แก่ พื้นที่ของสัตว์กินพืช พื้นที่ของผู้ล่า และเส้นทางเดินชมป่าขนาดเล็ก
9. ห้วยตึงเฒ่า	เชียงใหม่	เป็นสถานที่สำหรับพักผ่อนของประชาชนมีร้านอาหารตั้งอยู่ริมน้ำ ที่นั่งทานอาหารเป็นแพในน้ำ มีสถานที่ออกกำลังกาย ตกปลา และกีฬาทางน้ำ
10. ดอยตุง	เชียงราย	เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจังหวัดเชียงราย ตั้งอยู่บนภูเขา มีพระตำหนักของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีและสวนดอกไม้เป็นจุดเด่น

ที่มา: จากการสำรวจในโครงการย่อย 1, 2553. และนายอรอรฐ์นักร้อง, 2553.

2) วัฒนธรรม วิถีชีวิตที่หลากหลาย

ภาคเหนือตอนบนมีภาษา และวัฒนธรรมเป็นของตัวเอง อันมีเอกลักษณ์ มีความหลากหลายของชาติพันธุ์ มีวิถีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ โดยมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพต่อการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนสำหรับผู้สูงอายุ ดังนี้

ตารางที่ 2-6.2 แหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม วิถีชีวิตที่หลากหลายที่มีศักยภาพต่อการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนสำหรับผู้สูงอายุ

แหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	สิ่งดึงดูดใจ
1. ชุมชนวัดเกต	เชียงใหม่	เป็นชุมชน โบราณที่ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำปิงด้าน ตะวันออก มีอาคารที่มีสถาปัตยกรรมที่สวยงาม เป็น ทำน้ำสำคัญของการเดินทางระหว่างกรุง รัตนโกสินทร์ (กรุงเทพฯ) มายังเมืองเชียงใหม่ และ เมืองอื่นๆ ที่อยู่ทางใต้ลงไป ปัจจุบันมีร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึกตั้งเรียงรายริมฝั่งแม่น้ำปิง เป็นที่ นิยมของนักท่องเที่ยว
2. บ้านป่อสร้าง	เชียงใหม่	เป็นแหล่งผลิตร่ม มีการสาธิตและแสดงขั้นตอนการ ทำร่มให้นักท่องเที่ยวชม มีการจัดทำพิพิธภัณฑ์ร่ม ไทยไว้ในวัด แสดงประวัติความเป็นมาของการผลิต ร่ม และตัวอย่างร่ม
3. ชุมชนวัวลาย	เชียงใหม่	เป็นชุมชนทำเครื่องเงิน อยู่บริเวณถนนวัวลาย ผลิต และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ทำจากเครื่องเงิน เช่น ชั้นหีบ บุหรี่ ซ้อนส้อม ถาด เขียนหมาก มีลวดลายประณีต บรรจง วันเสาร์มีถนนคนเดินวัวลาย มีสินค้า หัตถกรรมของชุมชนวัวลาย เป็นที่ดึงดูดใจของ นักท่องเที่ยว
4. บ้านแม่กำปอง	เชียงใหม่	บ้านแม่กำปอง ตั้งอยู่ท่ามกลางขุนเขา มีสภาพ ภูมิอากาศเย็นสบาย มีกิจกรรมหลายอย่าง เช่น เที่ยว น้ำตก เก็บใบชาและทำเมี่ยง เก็บเมล็ดกาแฟ เดินป่า ศึกษาธรรมชาติ งานแสดงศิลปะท้องถิ่นและเลี้ยง ชันโคก มี Home stay ที่ได้รับมาตรฐานไว้บริการ นักท่องเที่ยว เป็นต้น

ตารางที่ 2-6.2 (ต่อ) แหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม วิถีชีวิตที่หลากหลายที่มีศักยภาพต่อการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนสำหรับผู้สูงอายุ

แหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	สิ่งดึงดูดใจ
5. บ้านถวาย	เชียงใหม่	เป็นแหล่งผลิตไม้แกะสลักเพื่อจำหน่ายทั้งปลีกและส่ง มีชื่อเสียงในการทำผลิตภัณฑ์เลียนแบบของเก่า ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถชมการผลิตและซื้อเป็นสินค้าที่ระลึก

ที่มา: จากการสำรวจโครงการย่อย 1, 2553. และนายรอบรู้ นักเดินทาง, 2553.

3) ศาสนสถานอันทรงคุณค่า

ภาคเหนือตอนบนมีศาสนสถานที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ งดงามด้วยศิลปวัฒนธรรม และสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ โดยมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพต่อการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนสำหรับผู้สูงอายุ ดังนี้

ตารางที่ 2-6.3 แหล่งท่องเที่ยวศาสนสถานอันทรงคุณค่าที่มีศักยภาพต่อการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนสำหรับผู้สูงอายุ

แหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	สิ่งดึงดูดใจ
1. วัดป่าดาราภิรมย์	เชียงใหม่	เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญ นับได้ว่าเป็นพระอารามหลวงแห่งที่ 7 ในจังหวัดเชียงใหม่ สิ่งน่าสนใจได้แก่ อุโบสถ พระวิหารหลวง หอกิตติคุณ สร้างเป็นศิลปะล้านนา
2. วัดพระบรมธาตุดอยสุเทพราชวรวิหาร	เชียงใหม่	เป็นพระอารามหลวง ชั้นโท ชนิดราชวรวิหาร ตั้งอยู่บนยอดดอยสุเทพ เป็นหนึ่งในวัดของจังหวัดเชียงใหม่ที่มีความสำคัญมากที่สุด ลานเจดีย์เป็นจุดชมทิวทัศน์เมืองเชียงใหม่ ทางขึ้นเป็นบันไดนาค เจ็ดเศียรก่อปูน ลักษณะเด่น ได้แก่ พระธาตุดอยสุเทพ เป็นเจดีย์ศิลปะเชียงแสน

ตารางที่ 2-6.3 (ต่อ) แหล่งท่องเที่ยวศาสนสถานอันทรงคุณค่าที่มีศักยภาพต่อการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนสำหรับผู้สูงอายุ

แหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	สิ่งดึงดูดใจ
3. วัดภูมินทร์	น่าน	เป็นวัดที่มีสถาปัตยกรรมที่โดดเด่นคือ พระอุโบสถและพระวิหารที่สร้างเป็นอาคารหลังเดียวทรงจัตุรมุข ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปขนาดใหญ่ปางมารวิชัยสี่องค์ หันพระพักตร์ออกสู่ประตูทั้งสี่ นอกจากนี้ยังมีจิตรกรรมฝาผนังเล่าเรื่องชาดกและจิตรกรรมพื้นบ้าน
4. วัดสวนดอก	เชียงใหม่	เดิมชื่อ วัดบุปผารามสวนดอกไม้ เป็นโบราณสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่ เป็นวัดโบราณสร้างในบริเวณอุทยานของพญากือนา กษัตริย์ราชวงศ์มังรายลำดับที่ 7 เมื่อปี พ.ศ. 1914 เพื่อประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุและเป็นที่จำพรรษาของพระสุนทรธรรมสังฆสุโขทัย ต่อมาเจ้าดารารัศมีโปรดให้ย้ายกุฏิหรือเจดีย์บรรจุอัฐิเจ้านายฝ่ายเหนือมาไว้ที่วัดนี้
5. วัดอุโมงค์	เชียงใหม่	สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้ามังรายเมื่อราวปี พ.ศ. 1839 และได้บูรณะเพิ่มเติมในสมัยพระเจ้ากือนา โดยการก่อสร้างอุโมงค์ขึ้นเพื่อให้พระมหาเถรจันทร์ใช้เป็นที่นั่งวิปัสสนากรรมฐาน ภายในวัดกว้างขวาง ร่มรื่นด้วยแมกไม้มานานานพันธุ
6. วัดพระธาตุดีจอมทอง	เชียงใหม่	เป็นศาสนสถานที่สำคัญ เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุในซุ้มปราสาทกลางวิหารจัตุรมุข และมีส่วนจัดแสดงเครื่องพุทธบูชาซึ่งค้นพบฝังไว้ใต้พื้นวิหารเมื่อครั้งมีการบูรณปฏิสังขรณ์ มีทั้งพระพุทธรูปทองคำ เงิน นาก และข้าวของเครื่องใช้มีค่าอื่นๆ อายุนับร้อยปี

ตารางที่ 2-6.3 (ต่อ) แหล่งท่องเที่ยวศาสนสถานอันทรงคุณค่าที่มีศักยภาพต่อการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนสำหรับผู้สูงอายุ

แหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	สิ่งดึงดูดใจ
7. วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร	เชียงใหม่	เป็นพระอารามหลวงชั้นเอก ชนิดวรมหาวิหาร เป็นสถานที่ประดิษฐานพระพุทธรูปศิลาเขียว สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 1888 สมัยพระเจ้าแสนเมืองมา ขึ้นครองนครเชียงใหม่ ลักษณะเด่นของวัดพระสิงห์ได้แก่ วิหารลายคำ หอไตร โบสถ์
8. วัดชัยมงคล	เชียงใหม่	วัดชัยมงคลเป็นวัดเก่าแก่แห่งหนึ่ง สร้างในสมัยไม่ปรากฏหลักฐานประมาณกันว่ามีอายุราว 600 ปี ต่อมาในรัชสมัยรัชกาลที่ 5 โดยพระราชชายาอรรษา รัศมีขอพระราชทานเปลี่ยนชื่อใหม่เป็นวัดชัยมงคล (ริมปิง) เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวไปปล่อยนกปล่อยปลา สะเดาะเคราะห์
9. วัดเจดีย์หลวง	เชียงใหม่	เป็นวัดที่มีเจดีย์ขนาดใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่ สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 1931 – 1954 และมีเสาดินทิล หรือเสาหลักเมือง ประดิษฐานกึ่งกลางวิหารจัตุรมุขศิลปะแบบล้านนาประยุกต์ เป็นเสาดินทิลรูปนาคเศเศกเศกเศก
10. วัดโลกโมฬี	เชียงใหม่	วัดนี้เคยถูกทิ้งร้าง และไม่มีพระจำพรรษา ขาดการบูรณะดูแลมาตั้งแต่ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2544 ได้ก่อสร้างและฟื้นฟูวัดให้เป็นวัดที่มีพระสงฆ์จำพรรษาอีกครั้งหนึ่ง และยกฐานะเป็นวัดที่ถูกต้องตามกฎหมาย จุดเด่นของวัดนี้คือองค์พระเจดีย์ สันนิษฐานว่าวัดนี้สร้างในสมัยพญากือนา กษัตริย์องค์ที่ 6 แห่งราชวงศ์มังราย ช่วงปี พ.ศ. 1910 - 1931

ตารางที่ 2-6.3 (ต่อ) แหล่งท่องเที่ยวศาสนสถานอันทรงคุณค่าที่มีศักยภาพต่อการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนสำหรับผู้สูงอายุ

แหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	สิ่งดึงดูดใจ
11. วัดพระธาตุแช่แห้ง	น่าน	เป็นพระธาตุโบราณมีอายุกว่า 600 ปี สร้างขึ้นโดยผู้ครองนครน่าน เพื่อเป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ 7 องค์ ที่ได้รับมาจากเจ้าเมืองสุโขทัย ภายในวัดนอกจากพระเจดีย์แล้ว ยังมีอาคารทางศาสนาที่สวยงาม
12. วัดเชียงมั่น	เชียงใหม่	เป็นวัดสำคัญคู่การสร้างเมืองเชียงใหม่ เป็นวัดหลวงแห่งแรกที่พญามังรายโปรดให้สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 1839 ตรงบริเวณที่ประทับของพระองค์ ระหว่างการสร้างเมืองเชียงใหม่ มีพระเสด็จคมณี และพระพุทธรูปหินปางปราบช้างนาพาคีรี ประดิษฐานอยู่ในวิหาร และยังพบแผ่นศิลาจารึกอักษรล้านนาจารึกประวัติการสร้างวัดและเมืองเชียงใหม่
13. วัดพระธาตุช้างค้ำ	น่าน	เป็นวัดที่มีประวัติศาสตร์คู่กับเมืองน่านมานาน เดิมชื่อวัดหลวงกลางเวียง ต่อมาภายหลังนิยมเรียกชื่อวัดนี้ว่า วัดช้างค้ำ ตามลักษณะเจดีย์ที่มีรูปช้างยืนค้ำ อยู่รอบฐานเจดีย์ สิ่งน่าสนใจ คือ เจดีย์ช้างค้ำ และพระพุทธรูปนันทบุรีศรีศากยมุนี
14. วัดศรีสุพรรณ	เชียงใหม่	เป็นวัดที่สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2043 รัฐสมัชชของพระเจ้าเมืองแก้ว กษัตริย์ในราชวงศ์มังราย และ พ.ศ. 2052 ใช้เป็นที่ทำสังฆกรรมของคณะสงฆ์ เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปฏิหารีย์ (พระเจ้า 500 ปี) เนื่องจากอุโบสถหลังเดิมได้ชำรุดทรุดโทรมลงจนไม่เหลือเค้าโครงเดิม จึงได้มีการสร้างอุโบสถใหม่เป็นอุโบสถเงิน ซึ่งเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวไปเยี่ยมชม

ตารางที่ 2-6.3 (ต่อ) แหล่งท่องเที่ยวศาสนสถานอันทรงคุณค่าที่มีศักยภาพต่อการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนสำหรับผู้สูงอายุ

แหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	สิ่งดึงดูดใจ
15. วัดจองกลาง - วัดจองคำ	แม่ฮ่องสอน	เป็นวัดที่มีความสำคัญมากของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ใช้จัดงานในเทศกาลต่างๆ วัดทั้งสองสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2370 โดยช่างชาวไทยใหญ่ในเวลาใกล้เคียงกับการสร้างเมืองแม่ฮ่องสอน สิ่งก่อสร้างในวัด แสดงถึงศิลปะไทยใหญ่ ในวัดจองคำมีวิหารหลวง พ่อโต ในวัดจองกลางมีพิพิธภัณฑสถานแสดงตุ๊กตาไม้ที่นำมาจากพม่า มีทั้งรูปคนและสัตว์เกี่ยวกับเรื่อง พระเวสสันดรชาดก นอกจากนี้มีคำภีร์โบราณ พระพุทธรูปหินอ่อน และเครื่องใช้โบราณ
16. วัดเจ็ดยอด	เชียงใหม่	มีชื่อเรียกอีกชื่อว่า วัดโพธารามมหาวิหาร เนื่องจากมีเจดีย์รูปทรงแปลกที่สุด คือ มียอดตั้งอยู่บนเรือนธาตุสี่เหลี่ยมถึงเจ็ดยอด จัดเป็นปูชนียสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของเมืองไทย ลักษณะเด่นคือ เจดีย์เจ็ดยอด ลักษณะคล้ายมหาโพธิเจดีย์พุทธคยา ประเทศอินเดีย สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าติโลกราช
17. วัดพระแก้ว	เชียงราย	เป็นวัดเก่าแก่ ซึ่งที่มาของชื่อมาจากการค้นพบพระแก้วมรกต หรือพระพุทธรูปหามณีรัตนปฏิมากรที่วัดนี้ ปัจจุบันประดิษฐานอยู่ที่วัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพฯ ภายในวัดมีศิลปกรรมแบบล้านนาประยุกต์ที่งดงาม ทั้ง โบสถ์ หอพระหยก และจิตรกรรมฝาผนัง
18. วัดคันแก้ว	เชียงใหม่	เป็นวัดที่งดงามมีสถาปัตยกรรมล้านนาโบราณ สร้างในปี พ.ศ. 2401 ภายในบริเวณวัดมีวิหารแบบล้านนา และศาลาจัตุรมุข สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นราว พ.ศ. 2399 – 2412

ตารางที่ 2-6.3 (ต่อ) แหล่งท่องเที่ยวศาสนสถานอันทรงคุณค่าที่มีศักยภาพต่อการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนสำหรับผู้สูงอายุ

แหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	สิ่งดึงดูดใจ
19. วัดร่องขุ่น	เชียงราย	เป็นวัดที่สร้างขึ้นจากแรงบันดาลใจของอาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ ซึ่งปรารถนาจะสร้างวัดให้เหมือนเมืองสวรรค์ที่มนุษย์สัมผัสได้ ภายในวัดแบ่งออกเป็นสามส่วนคือ เขตพุทธาวาส เขตสังฆาวาส และเขตบริการชุมชน
20. วัดพญาภู	น่าน	เป็นอารามหลวงที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดน่าน ประดิษฐานพระประธานองค์ใหญ่ที่สุดของจังหวัดน่าน มีพระเจดีย์ขนาดใหญ่ที่สร้างไว้ด้านหลังพระวิหาร วัดพญาภูสร้างในสมัยของพญาผากองเป็นเจ้าผู้ครองเมืองน่าน ในจุลศักราช 774 (พ.ศ. 1955) โบราณสถานสำคัญ คือ พระประธานในพระอุโบสถ และโบราณวัตถุสำคัญคือ พระพุทธรูปศิลปะสุโขทัย
21. วัดหัวข่วง	น่าน	วัดนี้ไม่ปรากฏว่าสร้างมาตั้งแต่สมัยใด มีเพียงหลักฐานว่าได้รับการบูรณะในราว พ.ศ. 2425 และปี พ.ศ.2472 มีวิหาร และเจดีย์ มีลักษณะศิลปกรรมแบบท้องถิ่นล้านนา สกulpture เมืองน่าน ฝีมือประณีตงดงาม
22. วัดมิ่งเมือง	น่าน	เป็นสถานที่ตั้งของศาลหลักเมือง สิ่งน่าสนใจภายในวัดได้แก่ วิหาร ลักษณะทางสถาปัตยกรรมของวิหารหลังเดิม เป็นช่างฝีมือแบบสถาปัตยกรรมล้านนา ต่อมาภายหลังได้มีการบูรณะปรับปรุงซ่อมแซม เปลี่ยนแปลงรูปแบบ กลายเป็นสถาปัตยกรรม ที่ผสมผสานกับแนวความคิดสมัยใหม่ จุดเด่นที่สำคัญ ก็คือ ลวดลายศิลปะปูนปั้น ที่ประดับตกแต่งตัววิหาร มีความสวยงามวิจิตรบรรจงมาก

ตารางที่ 2-6.3 (ต่อ) แหล่งท่องเที่ยวศาสนสถานอันทรงคุณค่าที่มีศักยภาพต่อการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนสำหรับผู้สูงอายุ

แหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	สิ่งดึงดูดใจ
23. วัดพระธาตุหริภุญไชย รวมหาวิหาร	ลำพูน	เป็นวัดสำคัญที่สุดของจังหวัดลำพูน สร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ 17 สมัยพญาอาทิตยราช กษัตริย์องค์ที่ 32 แห่งราชวงศ์จามเทวี โดยอุทิศพระราชฐานสร้างเป็นวัดเพื่อเป็นพุทธบูชา มีสิ่งที่น่าสนใจ ได้แก่ พระธาตุหริภุญไชย หอระฆัง หอไตร เขาพระสุเมรุ วิหารหลวง พระแก้วขาวหรือพระเสด็จมณีนีศรีหริภุญไชย วิหารพระเจ้าทันใจ วิหารพระกตักเกลือ วิหารพระบาทสี่รอย ปทุมเจดีย์ (สุวรรณเจดีย์) เจดีย์เชียงยัน และอาคารพิพิธภัณฑวัดพระธาตุหริภุญไชย
24. วัดลอยเคราะห์	เชียงใหม่	เดิมชื่อว่า วัดร้อยข้อ (วัดฮ้อยข้อ) สร้างขึ้นในรัชสมัยของพระเจ้ากือนากษัตริย์องค์ที่ 6 แห่งราชวงศ์มังเมือพระยาภาววิละเข้ามาปกครองล้านนาและตั้งเมืองเชียงใหม่ พระองค์จึงทรงบูรณะซ่อมแซมเมืองให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ และตั้งชื่อใหม่ว่า “วัดลอยเคราะห์”
25. วัดสวนตาล	น่าน	เป็นวัดที่สร้างขึ้นโดยพระนางปทุมมาวดี ชายาของพญาภูแข็ง เจ้าผู้ครองนครน่าน เมื่อราวปี พ.ศ. 1955 เป็นวัดที่ตั้งอยู่นอกเมืองน่านด้านทิศเหนือ ในบริเวณที่เป็นสวนตาลหลวง ซึ่งเป็นที่มาของชื่อวัด สิ่งที่น่าสนใจ คือ พระเจ้าทองทิพย์

ที่มา: จากการสำรวจในโครงการย่อย 1, 2553. และนายรอบรู้ นักเดินทาง, 2553.

4) แหล่งท่องเที่ยวโบราณคดี/ประวัติศาสตร์/ศิลปกรรม

ภาคเหนือตอนบนมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน มีร่องรอยของเมืองโบราณ โบราณวัตถุ โบราณสถานที่เก่าแก่จำนวนมาก มีศิลปวัฒนธรรม และสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ โดยมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพต่อการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนสำหรับผู้สูงอายุ ดังนี้

ตารางที่ 2-6.4 แหล่งท่องเที่ยวโบราณคดี/ประวัติศาสตร์/ศิลปกรรม ที่มีศักยภาพต่อการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนสำหรับผู้สูงอายุ

แหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	สิ่งดึงดูดใจ
1. เวียงกุมกาม	เชียงใหม่	เป็นเมืองโบราณที่สร้างขึ้นโดยพ่อขุนมังราย เมื่อปี พ.ศ. 1837 แต่เมื่อมีปัญหาน้ำท่วม จึงได้ย้ายไปสร้างเมืองเชียงใหม่ เมืองเวียงกุมกามมีความสำคัญทั้งในแง่ศาสนาและการค้า ปี พ.ศ. 2101 – 2317 ถูกน้ำท่วมใหญ่ น้ำได้พัดพาเอาตะกอนมาทับถมเวียงกุมกามไว้ จนกระทั่งมาค้นพบอีกครั้งในสมัยรัชกาลที่ 5 และได้รับการบูรณะฟื้นฟูมาอย่างต่อเนื่อง โดยมีลักษณะเด่นคือ มีโบราณสถานจำนวนมาก ส่วนใหญ่เป็นวัดตั้งกระจายอยู่หลายกลุ่มครอบคลุมพื้นที่กว้างขวางปะปนอยู่กับที่อยู่อาศัยของประชาชน
2. หอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่	เชียงใหม่	เป็นสถานที่จัดแสดงนิทรรศการภาพรวมของเมืองเชียงใหม่ เดิมเป็นที่ประทับของเจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ในอดีต เป็นอาคารสองชั้นแบบโคโลเนียลที่นิยมสร้างในยุคอาณานิคม มีนิทรรศการถาวร อาคารด้านหลังเป็นสถานที่จัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม นิทรรศการหมุนเวียน

ตารางที่ 2-6.4 (ต่อ) แหล่งท่องเที่ยวโบราณคดี/ประวัติศาสตร์/ศิลปกรรม ที่มีศักยภาพต่อการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนสำหรับผู้สูงอายุ

แหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	สิ่งดึงดูดใจ
3. พิพิธภัณฑ์พระตำหนัก คาราภิรมย์	เชียงใหม่	อาคารพิพิธภัณฑ์เดิมเป็นพระตำหนักของพระ ราชายาเจ้าดารารัศมี เป็นเรือนไม้ทรงปั้นหยา ขนาดใหญ่สองชั้น จัดแสดงสิ่งของเครื่องใช้ส่วน พระองค์ไว้ตามห้องต่างๆ นอกจากนี้ยังปลูก กุหลาบพันธุ์จุฬาลงกรณ์ไว้หน้าพระตำหนัก
4. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ	เชียงใหม่	พิพิธภัณฑ์จัดแสดงข้อมูลด้านต่างๆ เกี่ยวกับเมือง เชียงใหม่ในฐานะเมืองหลวงแห่งล้านนา ตั้งแต่ ประวัติอาณาจักรล้านนา สภาพทางธรณีวิทยา และชีวิตคึกคักบรรพ์ ภูมิประเทศและ สภาพแวดล้อมของภาคเหนือ การตั้งถิ่นฐานของ มนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ และชาวละแวก ดั้งเดิมของภาคเหนือ นอกจากนี้ยังจัดแสดงการ กอบกู้เอกราชจากพม่าและความสัมพันธ์กับ อาณาจักรสยามด้านเศรษฐกิจการค้า
5. พระตำหนักกุฟิงค์ราช นิเวศน์	เชียงใหม่	เป็นพระตำหนักที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นใน พ.ศ. 2504 เพื่อเป็นยัง ประทับในวโรกาสเสด็จ แปรพระราชฐานมาที่ จังหวัดเชียงใหม่ มีสวนไม้ดอกเมืองหนาว มีพระ ตำหนักอื่น ๆ เช่น เรือนปีกไม้ พระตำหนักสิริ ส่อง-กุฟิงค์ พระตำหนักพยัคฆ์สถิต
6. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ น่าน	น่าน	เป็นสถานที่จัดแสดงประวัติศาสตร์และความ เป็นมาของเมืองน่าน ตลอดจนวิถีชีวิตของชาว น่าน และสิ่งของเครื่องใช้ของเจ้านายในอดีต ตัว อาคารมีลักษณะที่สวยงาม มีลักษณะ สถาปัตยกรรมยุโรปผสมท้องถิ่น

ตารางที่ 2-6.4 (ต่อ) แหล่งท่องเที่ยวโบราณคดี/ประวัติศาสตร์/ศิลปกรรม ที่มีศักยภาพต่อการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนสำหรับผู้สูงอายุ

แหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	สิ่งดึงดูดใจ
7. คุ่มเจ้าราชบุตร	น่าน	เป็นเรือนไม้สักทองสองชั้น สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2409 เพื่อเป็นที่อยู่ของเจ้าน้อยมหาพรหม ณ น่าน เจ้าผู้ครองนครน่านองค์ที่ 64 จึงยกคุ่มแห่งนี้ให้ บุตรชายคือ เจ้าประพันธุพงศ์ และให้เลื่อน บรรดาศักดิ์เป็นเจ้าราชบุตร คุ่มแห่งนี้จึงตกทอดแก่ ทายาท ปัจจุบันเป็นสมบัติของเจ้าสมปรารถนา ณ น่าน ภายในมีการจัดแสดงข้าวของเครื่องใช้ในยุค สมัยเจ้าราชบุตรยังมีชีวิตอยู่ให้นักท่องเที่ยวได้ เรียนรู้และเยี่ยมชม
8. บ้านเสานัก	ลำปาง	สร้างขึ้นเมื่อประมาณปี พ.ศ.2438 โดยคหบดีพ่อค้า ชื่อ "หม่อมจันโอง" ซึ่งเป็นต้นตระกูลจันทรวิโรจน์ เป็นบ้านไม้สักโบราณศิลปะพม่าผสมล้านนา มีเสา เรือนถึง 116 ต้น เป็นสถานที่รวมเอาข้าวของ เครื่องใช้สมัยโบราณมาไว้มากที่สุด การจัดวางใน ลักษณะเดิมที่เจ้าของบ้านอาศัยอีกทั้งบรรยากาศ ของบ้านล้านนา ทำให้บ้านเสานักกลายเป็น พิพิธภัณฑสถานศิลปวัฒนธรรมของเมืองลำปาง
9. เมืองโบราณเชียงแสน	เชียงราย	มีโบราณสถานจำนวนมาก ส่วนใหญ่เป็นวัดร้าง ตั้งอยู่กระจายปะปนกับที่อยู่อาศัย ร้านค้า และ สถานที่ราชการ เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภท ประวัติศาสตร์ที่มีความสำคัญมากของจังหวัด เชียงราย ในอดีตเมืองโบราณเชียงแสนเคยเป็น ศูนย์กลางอาณาจักรล้านนา แต่หลังจากนั้นเมือง เชียงแสนก็ถูกลดความสำคัญลงหลังจากที่ ศูนย์กลางของอาณาจักรล้านนาได้ถูกย้ายกลับมาที่ เมืองเชียงใหม่

ตารางที่ 2-6.4 (ต่อ) แหล่งท่องเที่ยวโบราณคดี/ประวัติศาสตร์/ศิลปกรรม ที่มีศักยภาพต่อการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนสำหรับผู้สูงอายุ

แหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	สิ่งดึงดูดใจ
10. หอวัฒนธรรมนิทัศน์	พะเยา	หอวัฒนธรรมนิทัศน์ วัดศรี โคมคำ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา เป็นอาคารศิลปล้านนาประยุกต์ ภายในเป็นการจัดนิทรรศการ ความเป็นเมือง พะเยา

ที่มา: จากการสำรวจในโครงการย่อย 1, 2553. และนายรอบรู้ นักเดินทาง, 2553.

(1) ตัวอย่างการจัดเส้นทางการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

จากผลการประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว (โครงการย่อยที่ 1) โดยใช้เกณฑ์การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งบริการรองรับการท่องเที่ยวในบริเวณใกล้เคียง เพื่อคัดกรองแหล่งท่องเที่ยวที่มีความพร้อมสำหรับการจัดทำแผนการตลาดของการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ซึ่งนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุสามารถเลือกท่องเที่ยวได้ตามความสนใจ ใช้เวลาสัมผัสและเรียนรู้คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว เลือกที่พักราคาประหยัด ใกล้ชิดกับบรรยากาศโดยรอบ รับประทานอาหารท้องถิ่น ในร้านอาหารที่นิยมของคนท้องถิ่นหรือตลาดสดใกล้ๆ ที่พัก หรือพยายามทำกินเอง การเดินทางไม่เน้นความสะดวกสบายมากเกินไปแต่ต้องไม่นานและลำบากสำหรับผู้สูงอายุ หากกิจกรรมพิเศษๆ ของท้องถิ่น ซึ่งสามารถจัดเส้นทางท่องเที่ยวได้ 10 เส้นทาง ดังนี้

เส้นทาง 1 จังหวัดเชียงใหม่ - ตัวเมือง - คอยสุเทพ ประกอบด้วย วัดพระบรมธาตุ คอยสุเทพราชวรวิหาร สวนสัตว์เชียงใหม่ พระตำหนักภูพิงศ์ราชนิเวศน์ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ ในที่ชาฟาร์

เส้นทาง 2 จังหวัดเชียงใหม่ - หางดง - สะเมิง ประกอบด้วย บ้านถวาย วัดต้นแก้ว วัดพระธาตุศรีจอมทอง อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์

เส้นทาง 3 จังหวัดเชียงใหม่ - สันกำแพง ประกอบด้วย น้ำพุร้อนสันกำแพง บ่อสร้าง บ้านแม่กำปอง

เส้นทาง 4 จังหวัดเชียงใหม่ - แมริม ประกอบด้วย ห้วยตึงเฒ่า น้ำตกแม่สา วัดป่าคารา-
ภิรมย์ พิพิธภัณฑ์พระตำหนักคาราภิรมย์ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

เส้นทาง 5 จังหวัดเชียงใหม่ - ตัวเมือง - ช้างเคียง ประกอบด้วย วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร
วัดชัยมงคล วัดเจดีย์หลวง วัดโลกโมฬี วัดสวนดอก วัดเชียงใหม่
วัดศรีสุพรรณ วัดเจ็ดยอด วัดลอยเคราะห์ วัดอุโมงค์ ชุมชนวัดเกต ชุมชน
วัวลาย หอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
เวียงกุมกาม

เส้นทาง 6 จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย วัดพระแก้ว วัดร่องชุ่น เมืองโบราณ-
เชียงแสน ดอยตุง

เส้นทาง 7 จังหวัดลำปาง ประกอบด้วย ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย วัดพระธาตุลำปางหลวง
บ้านเสานัก กาดกองต้า

เส้นทาง 8 จังหวัดลำพูน ประกอบด้วย วัดพระธาตุหริภุญไชยวรมหาวิหาร พิพิธภัณฑ์
สถานแห่งชาติหริภุญชัย อนุสาวรีย์พระนางจามเทวี

เส้นทาง 9 จังหวัดน่าน ประกอบด้วย วัดภูมินทร์ วัดพระธาตุแช่แห้ง วัดพระธาตุ-
ช้างค้ำ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติน่าน วัดพญาภู คุ่มเจ้าราชบุตร วัดหัวข่วง
วัดมิ่งเมือง วัดสวนตาล

เส้นทาง 10 จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วย วัดจองกลาง – วัดจองคำ วัดพระธาตุ-
ดอยกองมู

(2) กิจกรรมการท่องเที่ยว

กิจกรรมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism สำหรับ
นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ควรเป็นกิจกรรมที่ตรงกับความสนใจ และสอดคล้องกับแนวทางการนำเสนอ
สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ รวมทั้งต้องคำนึงถึงข้อจำกัดของผู้สูงอายุ ซึ่งควรจัด
กิจกรรมการท่องเที่ยวที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุใช้เวลาอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวนานขึ้น โดยมี
รูปแบบของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสม ได้แก่

ก. กิจกรรมเชิงสุขภาพ เช่น การนวด สปา ออกกำลังกาย รับประทานอาหาร
ชีวจิต ต้มชา และสมุนไพรเพื่อสุขภาพ เป็นต้น

ข. กิจกรรมท่องเที่ยวโดยเข้าร่วมประเพณีท้องถิ่น เช่น ชมการแข่งขันเรือ เป็นต้น

- ค. กิจกรรมท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวิถีท้องถิ่น เช่น การเยี่ยมชมห้อมฮ่อม ทอผ้า ด้วยมือ เที่ยวชมตลาดท้องถิ่น นั่งรถชมเมือง เรียนการทำอาหารท้องถิ่น เก็บ ใบเมี่ยง เป็นต้น
- ง. กิจกรรมทางศาสนา เช่น ไปวัด ไหว้พระ ใ้บาตร นั่งสมาธิ ฟังเทศน์ฟังธรรม วิปัสสนา เป็นต้น

(3) สิ่งบริการรองรับการท่องเที่ยว

ก. ที่พัก

ที่พักที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุควรมีลักษณะดังนี้

- ตั้งอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
- มีความปลอดภัย เดินทางเข้า - ออกสะดวก
- ราคาไม่สูงมาก เหมาะสำหรับการพักเป็นเวลานานๆ ได้
- ตั้งอยู่ใกล้สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น โรงพยาบาล สถานบริการสุขภาพ ร้านค้า ร้านอาหาร
- ควรพัฒนาคุณภาพการให้บริการในเรื่องการดูแลเอาใจใส่ต่อผู้สูงอายุเป็นพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้น หรือการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ เช่น ราวจับตามทางเดิน ราวจับเพื่อพยุงตัวในห้องน้ำ ทางลาดสำหรับรถเข็น ที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น

ข. ร้านอาหาร และเครื่องดื่ม

ร้านอาหารที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุควรมีลักษณะดังนี้

- มีอาหารที่มีรสชาติไม่จัด
- ต้องคำนึงถึงข้อจำกัดเกี่ยวกับการรับประทานของผู้สูงอายุ เช่น หลีกเลี่ยงอาหารที่มีไขมัน และน้ำตาลสูง
- เป็นอาหารที่มีความเป็นท้องถิ่น ที่มีคุณค่าความเป็นท้องถิ่น
- มีบรรยากาศที่โปร่งโล่งสบาย ผู้คนไม่พลุกพล่าน

ค. ร้านจำหน่ายของที่ระลึก

ร้านจำหน่ายของที่ระลึกที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุควรมีลักษณะดังนี้

- เป็นสินค้าที่มีเรื่องราวเป็นความท้องถิ่น/สินค้าพื้นเมือง
- มีกลุ่มสินค้าที่ผู้สูงอายุสนใจ เช่น สินค้าประเภทเครื่องแต่งกาย ผ้าฝ้าย เสื้อผ้า กระเป๋า ของตกแต่งบ้าน เครื่องประดับ

(4) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

- ข้อมูลการเดินทางไปยังจังหวัดต่างๆ สามารถเดินทางได้ทั้งรถยนต์ส่วนตัว รถประจำทาง รถไฟ และเครื่องบิน ดังนี้

ตารางที่ 2-6.5 ข้อมูลการเดินทางจังหวัดเชียงใหม่

ลักษณะการเดินทาง	รายละเอียด
รถยนต์	จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 (พหลโยธิน) จากนั้นแยกเข้าทางหลวงหมายเลข 32 ผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ถึงนครสวรรค์ให้ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 ผ่านกำแพงเพชร ตาก ลำปาง แล้วต่อด้วยทางหลวงหมายเลข 11 ผ่านลำพูน จนถึงเชียงใหม่ ระยะทางประมาณ 750 กิโลเมตร
รถประจำทาง	มีรถประจำทางปรับอากาศสายกรุงเทพฯ-เชียงใหม่ ออกจากสถานีขนส่งสายเหนือ (หมอชิต 2) ถนนกำแพงเพชร 2 ทุกวัน วันละหลายเที่ยว ใช้เวลาเดินทางประมาณ 10 ชั่วโมง สอบถามรายละเอียดได้ที่บริษัท ขนส่ง จำกัด โทร.1490 www.transport.co.th ปัจจุบันบริษัท ขนส่ง จำกัด ได้เปิดให้บริการจองตั๋วรถโดยสารออนไลน์แล้ว ติดต่อได้ที่ www.thaiticketmajor.com นครชัยแอร์ www.nca.co.th นอกจากนี้ยังสามารถซื้อตั๋วออนไลน์ได้ที่ไทยรูท ดอทคอม www.thairoute.com รถประจำทางที่มีบริการ อาทิ นครชัยแอร์ โทร. 0-2936-0009 www.nca.co.th ทันจิตต์ทัวร์ โทร. 0 2936 3210

ตารางที่ 2-6.5 (ต่อ) ข้อมูลการเดินทางจังหวัดเชียงใหม่

ลักษณะการเดินทาง	รายละเอียด
	นิเวศวิทยานยนต์ทัวร์ โทร. 0 2936 2207 สมบัติทัวร์ โทร. 0 936 2495-8 สหชาณทัวร์ โทร. 0 2936 2762 สยามเฟิสท์ทัวร์ โทร. 0 2954 3601-7 ฯลฯ
รถไฟ	มีรถไฟออกจากสถานีรถไฟหัวลำโพงหลายขบวน ทุกวัน สอบถามรายละเอียดได้ที่การรถไฟแห่งประเทศไทย โทร. 1690 หรือ www.railway.co.th
เครื่องบิน	<ul style="list-style-type: none"> - การบินไทยบริการเที่ยวบินประจำระหว่างกรุงเทพฯ-เชียงใหม่ ทุกวัน โทร. 0 2356 1111 หรือ www.thaiairways.com - สายการบินบางกอกแอร์เวย์สบริการเที่ยวบิน กรุงเทพฯ-เชียงใหม่ โทร. 0 2270 6699 หรือ www.bangkokair.com - สายการบินวันทูโกมีบริการเที่ยวบินกรุงเทพฯ-เชียงใหม่ ทุกวัน โทร. 1126 หรือ www.fly12go.com - สายการบินนกแอร์บริการเที่ยวบินกรุงเทพฯ-เชียงใหม่ ทุกวัน โทร. 1318 หรือ www.nokair.com - สายการบินไทยแอร์เอเชียบริการเที่ยวบินกรุงเทพฯ-เชียงใหม่ ทุกวัน โทร. 0 2515 9999 หรือ www.airasia.com
การเดินทางภายในเชียงใหม่	นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการยานพาหนะต่างๆ ได้หลายรูปแบบตามความเหมาะสม <ul style="list-style-type: none"> - รถแดง เป็นรถสองแถวท้องถิ่นที่ให้บริการในเขตตัวเมืองเชียงใหม่ สามารถเรียกใช้บริการได้ตลอด ราคาประมาณ 20-40 บาท หรือคิดเป็นอัตราเหมา ขึ้นอยู่กับระยะทางและการต่อรถ - รถสามล้อถีบ ยานพาหนะโบราณ ให้บริการตามจุดต่างๆ ในตัวจังหวัดเชียงใหม่ มักจอดรอให้บริการบริเวณตลาดวโรรส อัตราค่าบริการตามระยะทาง เริ่มต้นที่ 20 บาท - รถสามล้อ (ตุ๊กตุ๊ก) ให้บริการในเขตตัวเมืองเชียงใหม่ อัตราค่าบริการตกลงกันตามระยะทาง และแบบเหมาจ่าย

ตารางที่ 2-6.5 (ต่อ) ข้อมูลการเดินทางจังหวัดเชียงใหม่

ลักษณะการเดินทาง	รายละเอียด
	<ul style="list-style-type: none"> - รถสองแถวประจำทางไปยังอำเภอต่างๆ ทำรถจะกระจายอยู่ตามที่ต่างๆ ในตัวเมือง เช่นอยู่บริเวณถนนช้างเผือก สถานีขนส่ง - Taxi Meter เป็นรถยนต์ที่ให้บริการในเขตตัวเมืองเชียงใหม่ อัตราค่ารถคิดตามมิเตอร์ เริ่มต้นที่ 40 บาท และคิดอัตราเหมาหากเดินทางไกลนอกเขตตัวเมือง ติดต่อใช้บริการ โทร. 0 5326 2878 <p>รถเช่า จังหวัดเชียงใหม่มีรถให้เช่าทั้งรถจักรยาน จักรยานยนต์ และรถยนต์ สามารถหาเช่าได้บริเวณถนนท่าแพ ถนนมูลเมือง และสามารถติดต่อได้จากโรงแรมที่พัก</p>

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2554.

ตารางที่ 2-6.6 ข้อมูลการเดินทางจังหวัดเชียงราย

ลักษณะการเดินทาง	รายละเอียด
รถยนต์	สามารถเดินทางเป็นวงรอบได้โดยใช้ทางหลวงหมายเลข 11 จากอำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ผ่านตากฟ้า-วังทอง-พิษณุโลก-อุตรดิตถ์-เด่นชัย-แพร่-ร้องกวาง แยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 103 ไปอำเภองาวแยกขวาเข้าทางหลวงหมายเลข 1 ผ่านพะเยาไปจังหวัดเชียงราย ระยะทาง 785 กิโลเมตร จากกลับใช้เส้นทางเชียงราย-เชียงใหม่ ผ่านอำเภอแม่สรวย-เวียงป่าเป้า-แม่จัน-ดอยสะเก็ด ทิวทัศน์สองข้างทางเป็นป่าเขาสวยงาม เมื่อเดินทางมาถึงเชียงใหม่แล้วใช้ทางหลวงหมายเลข 11 ผ่านลำพูน ลำปาง บรรจบกับทางหลวงหมายเลข 1 เพื่อเดินทางกลับกรุงเทพฯ ได้
รถประจำทาง	<p>มีรถโดยสารธรรมดาและรถโดยสารปรับอากาศ ออกจากสถานีขนส่งสายเหนือ ถนนกำแพงเพชร 2 ไปเชียงรายทุกวัน บริษัท ขนส่ง จำกัด โทร. 1490 www.transport.co.th สาขาเชียงราย โทร. 0 5371 1369, 0 5375 4097 บริษัทเอกชน ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - สมบัติทัวร์ โทร. 0 2936 2495-9, 0 5371 4971, 0 5371 5884 <p>www.sombattour.com</p>

ตารางที่ 2-6.6 (ต่อ) ข้อมูลการเดินทางจังหวัดเชียงราย

ลักษณะการเดินทาง	รายละเอียด
	<ul style="list-style-type: none"> - สยามเฟิร์ททัวร์ โทร. 0 2936 2953, 0 5371 9064, 0 5371 4386 - โชครุ่งทวีทัวร์ โทร. 0 2936 4276, 0 5371 4045 และรถเส้นทาง กรุงเทพฯ- เชียงของ ออกเวลา 07.00, 16.40, 18.30, 20.00 น. และเชียงของ-กรุงเทพฯ ออกเวลา 07.00, 09.00, 09.30, 16.30 น. ใช้เวลา 13 ชั่วโมง - บริษัท ขนส่ง จำกัด (สาขาเชียงของ) โทร. 08 1883 2817 <p>นอกจากนี้ จากสถานีขนส่งฯ มีรถโดยสารไปยังอำเภออื่น ๆ ในจังหวัด เชียงรายทุกวัน เช่นเดียวกับการเดินทางไปยังจังหวัดต่าง ๆ มีรถโดยสารไป เชียงใหม่ พะเยา แพร่ น่าน ลำปาง แม่สอด อุดรดิตต์ พิษณุโลก พัทธา ระยอง นครราชสีมา สกลนคร นครพนม เลย อุดรธานี และขอนแก่น ติดต่อสถานีขนส่งเชียงราย โทร. 0 53711224</p>
รถไฟ	<ul style="list-style-type: none"> - จากสถานีรถไฟหัวลำโพง มีรถไฟไปลงที่จังหวัดลำปางหรือเชียงใหม่ แล้ว เดินทางต่อโดยรถยนต์ ไปจังหวัดเชียงราย สอบถามรายละเอียดได้ที่หน่วย บริการเดินทาง โทร. 1690, 0 2220 4444, www.railway.co.th
เครื่องบิน	<ul style="list-style-type: none"> - มีเที่ยวบินตรงเส้นทางกรุงเทพฯ-เชียงรายทุกวัน สอบถามรายละเอียด ได้ที่ - การบินไทย โทร. 0 2356 1111, 0 5371 1179, 0 5379 8202-3 www.thaiairways.co.th - แอร์ เอเชีย โทร. 0 2515 9999, 0 5379 8275-6 www.airasia.com - โอเรียนท์ไทย แอร์ไลน์ โทร. 1126, 0 2229 4260, 0 5379 3555 www.fly12go.com - นกแอร์ โทร. 1318, 0 2900 9955 ท่าอากาศยานเชียงราย โทร. 0 5379 8000, 0 5379 8170 - SGA บินเส้นทางเชียงใหม่-เชียงราย โทร. 0 2664 6099, 0 5379 8244 www.sga.co.th - กานต์แอร์ บินเส้นทางเชียงใหม่-เชียงราย อาทิตย์ละ 4 วัน โทร 0 2551 6111 www.kanairline.com

ตารางที่ 2-6.6 (ต่อ) ข้อมูลการเดินทางจังหวัดเชียงราย

ลักษณะการเดินทาง	รายละเอียด
การเดินทางภายใน เชียงราย	<ul style="list-style-type: none"> - รถสองแถวซูบารุสีฟ้า เป็นรถสองแถวขนาดเล็ก ที่ให้บริการไปตามถนนสายต่างๆ ในเขตตัวเมืองเชียงราย สามารถเรียกใช้บริการได้ตลอด ราคาเริ่มต้นตั้งแต่ 10 บาท หรือคิดเป็นอัตราเหมา ขึ้นอยู่กับระยะทาง บริเวณที่จะมีรถให้บริการหนาแน่น คือ บริเวณห้าแยกพ่อนมั่งรายและถนนพหลโยธิน ย่านไนต์บাজার และย่านสถานีขนส่งจังหวัดเชียงราย - รถสามล้อถีบ ยานพาหนะเก่าแก่ของเชียงราย ให้บริการตามจุดต่างๆ ในตัวจังหวัดเชียงราย เช่น บริเวณไนต์บাজার สถานีขนส่ง อัตราค่าบริการเริ่มต้นที่ 20 บาท และเพิ่มขึ้นตามระยะทาง หรือจะเหมานำเที่ยวในตัวเมืองทั้งวันก็ได้
	<ul style="list-style-type: none"> - รถเช่า ในเชียงรายมีรถให้เช่าทั้งรถจักรยาน จักรยานยนต์ และรถยนต์ สามารถหาเช่าได้บริเวณไนต์บাজার และสามารถติดต่อได้จากโรงแรมที่พัก

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2554.

ตารางที่ 2-6.7 ข้อมูลการเดินทางจังหวัดลำปาง

ลักษณะการเดินทาง	รายละเอียด
รถยนต์	จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 (พหลโยธิน) จากนั้นใช้ทางหลวงหมายเลข 32 ผ่านสิงห์บุรี ชัยนาท เข้านครสวรรค์ แล้วแยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 1 อีกครั้ง ผ่านกำแพงเพชร ตาก ตรงเข้าสู่จังหวัดลำปาง รวมระยะทางทั้งสิ้น 599 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 7-8 ชั่วโมง
รถประจำทาง	<p>มีรถประจำทางปรับอากาศสายกรุงเทพฯ-ลำปาง ออกจากสถานีขนส่งสายเหนือ (หมอชิต 2) ถนนกำแพงเพชร 2 ทุกวัน วันละหลายเที่ยว ใช้เวลาเดินทางประมาณ 8 ชั่วโมง</p> <p>สอบถามรายละเอียดได้ที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - บริษัท ขนส่ง จำกัด โทร.1490 www.transport.co.th - วิริยะทัวร์ โทร. 0 2936 2827 - นิ่ววิริยะทัวร์ โทร. 0 2936 2205-7 - สมบัติทัวร์ โทร. 0 2936 2495-9 - ทันจิตต์ทัวร์ โทร. 0 2936 3210-3

ตารางที่ 2-6.7 (ต่อ) ข้อมูลการเดินทางจังหวัดลำปาง

ลักษณะการเดินทาง	รายละเอียด
รถไฟ	การรถไฟแห่งประเทศไทยมีรถไฟหลายขบวนเดินทางจากสถานีรถไฟหัวลำโพงสู่จังหวัดลำปาง ทุกวัน สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่การรถไฟแห่งประเทศไทย โทร.1690 หรือ www.railway.co.th
เครื่องบิน	<ul style="list-style-type: none"> - สายการบินบางกอกแอร์เวย์ ให้บริการเที่ยวบินกรุงเทพฯ-ลำปาง ลำปาง-สุโขทัย ทุกวัน ติดต่อสอบถามที่ โทร.0 2270 6699 หรือ www.bangkokair.com - สายการบินโซลาร์แอร์ ให้บริการเที่ยวบินกรุงเทพฯ-ลำปาง ใช้เวลาเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที ติดต่อสอบถามที่โซลาร์แอร์ โทร. 0 2535 2455-6, 0 2535 2448-9 หรือ www.solarair.co.th
การเดินทางภายในลำปาง	<p>การคมนาคมภายในตัวจังหวัดลำปางสะดวกสบาย ไม่พลุกพล่าน นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการยานพาหนะต่างๆ ได้หลายรูปแบบตามความเหมาะสม</p> <ul style="list-style-type: none"> - รถม้า ยานพาหนะโบราณที่จัดไว้รองรับนักท่องเที่ยว มีคิวจอดประจำอยู่หลายแห่ง คือ บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัดหลังเก่า บนถนนบุญวาทย์ บริเวณหน้าโรงแรมลำปางเวียงทอง และหน้าโรงแรมทิพย์ช้าง ราคาค่าบริการอยู่ที่ 150-200 บาท ใช้เวลาประมาณครึ่งชั่วโมง เหมาะไปท่องเที่ยวยังสถานที่ต่างๆ ในตัวเมือง
	<ul style="list-style-type: none"> - รถสองแถวสีน้ำเงิน เป็นรถสองแถวที่ให้บริการวิ่งในตัวเมืองลำปาง จุดจอดรถ เช่น สถานีขนส่ง สถานีรถไฟ สามารถขึ้นเรียกใช้บริการได้ตลอด ราคาบริการ 10-15 บาท หรือคิดเป็นอัตราเหมาไปท่องเที่ยวยังสถานที่ต่างๆ

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2554

ตารางที่ 2-6.8 ข้อมูลการเดินทางจังหวัดลำพูน

ลักษณะการเดินทาง	รายละเอียด
รถยนต์	จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 (พหลโยธิน) จากนั้นแยกเข้าทางหลวงหมายเลข 32 ผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ถึงนครสวรรค์ให้ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 ผ่านกำแพงเพชร ตาก ลำปาง แล้วต่อด้วยทางหลวงหมายเลข 11 จนถึงจังหวัดลำพูน ระยะทางประมาณ 670 กิโลเมตร
รถประจำทาง	มีรถประจำทางปรับอากาศสายกรุงเทพฯ-ลำพูน ออกจากสถานีขนส่งสายเหนือ (หมอชิต 2) ถนนกำแพงเพชร 2 ทุกวัน วันละหลายเที่ยว ใช้เวลาเดินทางประมาณ 8-9 ชั่วโมง สอบถามรายละเอียดได้ที่บริษัท ขนส่ง จำกัด โทร. 1490 www.transport.co.th <ul style="list-style-type: none"> - ทันจิตต์ทัวร์ โทร. 0 2936 3210 - นิววิริยะยานยนต์ทัวร์ โทร. 0 2936 2207 - สมบัติทัวร์ โทร. 0 936 2495-8 - สหชาญทัวร์ โทร. 0 2936 2762 - สยามเฟิสท์ทัวร์ โทร. 0 2954 3601-7
รถไฟ	มีรถไฟออกจากสถานีรถไฟหัวลำโพงไปจังหวัดลำพูนทุกวัน สอบถามรายละเอียดได้ที่การรถไฟแห่งประเทศไทย โทร. 1690 www.railway.co.th
เครื่องบิน	การเดินทางโดยเครื่องบินไปยังจังหวัดลำพูน นักท่องเที่ยวต้องไปลงเครื่องที่จังหวัดเชียงใหม่ จากนั้นเดินทางต่อด้วยรถยนต์ไปยังจังหวัดลำพูน ระยะประมาณ 20 กิโลเมตร
การเดินทางภายในลำพูน	นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการยานพาหนะต่างๆ ได้หลายรูปแบบตามความเหมาะสม <ul style="list-style-type: none"> - รถสามล้อถีบ ยานพาหนะยอดนิยมของชาวลำพูนมีให้เรียกใช้บริการได้ทั่วไป แต่จะมีให้บริการมากบริเวณหน้าพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติหริภุญไชย หน้าวัดพระธาตุหริภุญชัยวรมหาวิหาร และหน้าตลาดสดหนองดอก อัตราค่าบริการเริ่มตั้งแต่ 20 บาท ไปจนถึงเหมาเที่ยวทั้งวันประมาณ 200 บาท
รถยนต์	<ul style="list-style-type: none"> - รถสองแถวไปยังอำเภอต่างๆ ทำรถจะกระจายอยู่ทั่วตัวจังหวัดลำพูน เช่น สายลำพูน-ป่าซาง-บ้านโฮ้ง-ลี้ อยู่บริเวณหน้าอนุสาวรีย์พระนางจามเทวี สายลำพูน-บ้านธิ อยู่บริเวณหลังตลาดสดหนองดอก เป็นต้น ทั้งนี้นักท่องเที่ยวสามารถเหมารถสองแถวไปท่องเที่ยวได้

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2554.

ตารางที่ 2-6.9 ข้อมูลการเดินทางจังหวัดพะเยา

ลักษณะการเดินทาง	รายละเอียด
รถยนต์	<p>สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> ใช้ทางหลวงหมายเลข 32 ผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี นครสวรรค์ จากนั้นใช้ทางหลวงหมายเลข 1 ผ่านกำแพงเพชร ดาก ลำปาง แล้วเข้าสู่ตัวเมืองพะเยา ระยะทาง 969 กิโลเมตร ใช้ทางหลวงหมายเลข 32 ผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี นครสวรรค์ จากนั้นเลี้ยวขวาเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 117 จนถึงพิษณุโลก แยกซ้ายเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 12 ไปจนถึงสุโขทัย เลี้ยวขวาไปตามทางหลวงหมายเลข 101 ผ่านอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 103 ผ่านอำเภอร้องกวาง เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 1 ผ่านอำเภองาว เข้าสู่ตัวเมืองพะเยา ระยะทาง 782 กิโลเมตร สามารถเดินทางเป็นวงรอบได้โดยใช้เส้นทางกรุงเทพฯ-นครสวรรค์-พิษณุโลก-สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-เด่นชัย-แพร่-ร้องกวาง-พะเยา ระยะทาง 782 กิโลเมตร <p>เส้นทางที่ 2 และ 3 จะมีระยะทางที่สั้นกว่าเส้นทางที่ 1 แต่ลักษณะเส้นทางจะแคบและคดเคี้ยว ผู้ขับจึงต้องมีความชำนาญในการขับและใช้ความระมัดระวังมากขึ้นในการเดินทาง</p>
รถประจำทาง	<p>มีรถประจำทางปรับอากาศสายกรุงเทพฯ-พะเยา ออกจากสถานีขนส่งสายเหนือ (หมอชิต 2) ถนนกำแพงเพชร 2 ทุกวัน วันละหลายเที่ยว ทั้งรถโดยสารแบบธรรมดาและปรับอากาศ</p> <p>สอบถามรายละเอียดได้ที่บริษัท ขนส่ง จำกัด โทร.1490 www.transport.co.th</p> <ul style="list-style-type: none"> - สยามเฟิร์สทัวร์ โทร. 0 2936 1120 - สมบัติทัวร์ โทร. 0 2936 2495-8 - โชครุ่งทวีทัวร์ โทร. 0 2936 4274-6
การเดินทางภายในพะเยา	<p>การคมนาคมภายในตัวจังหวัดพะเยาสะดวกสบาย ไม่หนาแน่น นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการยานพาหนะต่างๆ ได้หลายรูปแบบตามความเหมาะสม</p> <ul style="list-style-type: none"> - รถสองแถวท้องถิ่น ให้บริการแบบไม่ประจำทางในเขตตัวเมืองพะเยา สามารถเรียกใช้บริการได้ตลอด ราคาค่าบริการคิดเป็นอัตราเหมาตามระยะทาง

ตารางที่ 2-6.9 (ต่อ) ข้อมูลการเดินทางจังหวัดพะเยา

ลักษณะการเดินทาง	รายละเอียด
	<ul style="list-style-type: none"> - รถสามล้อเครื่อง (ตุ๊กตุ๊ก) ให้บริการในเขตตัวเมืองพะเยา มักจอดรอผู้โดยสาร บริเวณสถานีขนส่ง อัตราค่าบริการตกลงกันตามระยะทาง และแบบเหมาจ่าย หากระยะทางไกล - รถมอเตอร์ไซค์รับจ้าง มีวินให้บริการทั่วเมืองพะเยา และบริเวณสถานีขนส่ง ค่าโดยสารเริ่มต้นที่ 10 บาทหรือจะหาเช่ารถจักรยานปั่นเล่นในตัวเมือง รีม กวี้นยามเย็น สามารถติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้จากโรงแรมที่พัก

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2554.

ตารางที่ 2-6.10 ข้อมูลการเดินทางจังหวัดแพร่

ลักษณะการเดินทาง	รายละเอียด
รถยนต์	จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 (พหลโยธิน) แล้วเข้าทางหลวงหมายเลข 32 ผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี จนถึงชัยนาท แล้วเลี้ยวขวาไปตามทางหลวงหมายเลข 11 ผ่านจังหวัดพิจิตร พิษณุโลก อุตรดิตถ์ และเข้าสู่ตัวจังหวัดแพร่ ใช้เวลาเดินทางประมาณ 7-8 ชั่วโมง
รถประจำทาง	บริษัท ขนส่ง จำกัด และบริษัทเอกชนมีรถโดยสารธรรมดาและรถโดยสารปรับอากาศ สายกรุงเทพฯ-แพร่ และกรุงเทพฯ-แพร่-สอง ออกจากสถานีขนส่งสายเหนือ (หมอชิต 2) ถนนกำแพงเพชร 2 ทุกวัน วันละหลายเที่ยว
รถไฟ	เดินทางจากสถานีรถไฟหัวลำโพง ไปลงที่สถานีเด่นชัย จังหวัดแพร่ ติดต่อสอบถามรายละเอียดที่การรถไฟแห่งประเทศไทย โทร. 1690 www.railway.co.th
การเดินทางภายในแพร่	<p>ในตัวเมืองแพร่มีรถชนิดต่างๆ ให้บริการ นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการยานพาหนะ ได้หลายรูปแบบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รถสองแถว มีวิ่งบริการจากสถานีขนส่งไปยังที่ต่างๆ ในตัวเมือง นักท่องเที่ยวอาจเหมารถสองแถวไปเที่ยวได้ทั้งในเมืองและต่างอำเภอ ราคาวันละ 1,000-2,000 บาท ขึ้นอยู่กับระยะทางและการต่อรอง - รถสามล้อเครื่องและมอเตอร์ไซค์รับจ้าง จอดอยู่ตามจุดต่างๆ ในจังหวัด เช่น หน้าตลาดเทศบาล หน้าสถานีขนส่ง ค่าบริการมีทั้งแบบตกลงกันตามแต่ระยะทางและแบบเหมาจ่าย

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2554.

ตารางที่ 2-6.11 ข้อมูลการเดินทางจังหวัดน่าน

ลักษณะการเดินทาง	รายละเอียด
รถยนต์	จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 32 จนถึงจังหวัดนครสวรรค์ แล้วใช้ทางหลวงหมายเลข 17 ไปจนถึงจังหวัดพิษณุโลก จากนั้นใช้ทางหลวงหมายเลข 11 โดยจะผ่านจังหวัดอุตรดิตถ์และอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ แล้วใช้ทางหลวงหมายเลข 101 ผ่านจังหวัดแพร่ไปจนถึงจังหวัดน่าน รวมระยะทางประมาณ 668 กิโลเมตร
รถประจำทาง	มีรถประจำทางปรับอากาศสายกรุงเทพฯ-น่าน ออกจากสถานีขนส่งสายเหนือ (หมอชิต 2) ถนนกำแพงเพชร 2 ทุกวัน วันละหลายเที่ยว ทั้งรถโดยสารแบบธรรมดาและปรับอากาศ ใช้เวลาเดินทางประมาณ 9-10 ชั่วโมง สอบถามรายละเอียดได้ที่ <ul style="list-style-type: none"> - บริษัท ขนส่ง จำกัด โทร.1490 www.transport.co.th - แพร่ทัวร์ โทร. 0 2936 3720 - สมบัติทัวร์ โทร. 0 2936 2496 - เชิดชัยทัวร์ โทร. 0 2936 0199
รถไฟ	จากกรุงเทพฯ ไม่มีเส้นทางรถไฟไปถึงจังหวัดน่านโดยตรง นักท่องเที่ยวต้องเดินทางจากสถานีรถไฟหัวลำโพง ไปลงที่สถานีเด่นชัย จังหวัดแพร่ แล้วจึงต่อรถโดยสารประจำทางไปที่จังหวัดน่าน ระยะทางประมาณ 142 กิโลเมตร ติดต่อสอบถามรายละเอียดที่การรถไฟแห่งประเทศไทย โทร.1690 www.railway.co.th
เครื่องบิน	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัท โซลาร์แอร์ ให้บริการเที่ยวบิน กรุงเทพฯ-น่าน ใช้เวลาเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที ติดต่อสอบถามที่ โทร 02-535-2455-6 www.solarair.co.th - นกแอร์ บินกรุงเทพฯ-น่าน ทุกวัน, เชียงใหม่ – น่าน ทุกวัน - กานต์แอร์ บินอาทิตย์ละ 4 วัน

ตารางที่ 2-6.11 (ต่อ) ข้อมูลการเดินทางจังหวัดน่าน

ลักษณะการเดินทาง	รายละเอียด
การเดินทางภายใน น่าน	<p>นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการยานพาหนะต่างๆ ได้หลายรูปแบบตามความเหมาะสมกับลักษณะการท่องเที่ยว</p> <ul style="list-style-type: none"> - รถสองแถว เป็นรถสองแถวท้องถิ่นที่ให้บริการในเขตตัวเมืองน่าน ไม่มีเส้นทางวิ่งประจำ สามารถขึ้นเรียกใช้บริการเดินทางจากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่งได้ตลอด ราคาค่าโดยสารคนละ 8 บาท หรือคิดเป็นอัตราเหมาไปยังสถานที่ต่างๆ เช่น ไปสนามบิน ประมาณ 50 บาท ไป-กลับพระธาตุแช่แห้ง ประมาณ 200 บาท เป็นต้น - รถสามล้อถีบ สามล้อโบราณในบรรยากาศเมืองสงบ ปัจจุบันมีให้บริการเพียงไม่กี่คัน นักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการรถสามล้อถีบได้ที่บริเวณหน้าโรงแรมน่านฟ้า อัตราค่าบริการตามระยะทาง เริ่มต้นที่ 20 บาท - รถมอเตอร์ไซค์รับจ้าง มีให้บริการทั่วเมืองน่าน ค่าโดยสารเริ่มต้นที่ 10 บาท - รถเช่า ในตัวเมืองน่านมีรถให้เช่าทั้งรถยนต์ จักรยานยนต์ โดยเฉพาะรถจักรยาน นักท่องเที่ยวสามารถหาเช่าไปปั่นเที่ยวเมืองน่านได้อย่างสบายร้านให้เช่าอยู่บริเวณถนนสุนทรเทวราช และสามารถติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้จากโรงแรมที่พัก

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2554.

ตารางที่ 2-6.12 ข้อมูลการเดินทางจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลักษณะการเดินทาง	รายละเอียด
รถยนต์	<p>การเดินทางไปยังแม่ฮ่องสอนมักเริ่มต้นจากจังหวัดเชียงใหม่ โดยทางรถจะต้องผ่านเส้นทางขึ้นลงเขาสูงชัน ซึ่งหากนักท่องเที่ยวต้องการไปยังอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน โดยไม่ต้องการแวะพักหรือท่องเที่ยวระหว่างทาง ควรใช้เส้นทางหมายเลข 108 ตัดจากจังหวัดเชียงใหม่ผ่านอำเภอหางดง สันป่าตอง จอมทอง สอด แม่สะเรียง แม่ลาน้อย และอำเภอขุนยวม เข้าสู่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน เป็นถนนลาดยางตลอดเส้นทาง และคดเคี้ยวลาดชันตามแนวเขาเป็นถึงจำนวนถึง 1,864 โค้ง รวมระยะทางประมาณ 350 กิโลเมตร ใช้ประมาณ 6 ชั่วโมง</p>

ตารางที่ 2-6.12 (ต่อ) ข้อมูลการเดินทางจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลักษณะการเดินทาง	รายละเอียด
	<p>แต่หากต้องการแวะชมแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ระหว่างทาง ควรใช้เส้นทางหมายเลข 1095 หรือที่เรียกกันทั่วไปว่าเส้นทางสายแม่มาลัย-ปาย ที่ตัดจากอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผ่านอำเภอปายและอำเภอปางมะผ้า เข้าสู่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน รวมระยะทางประมาณ 245 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 5 ชั่วโมง ทางสายนี้เป็นถนนลาดยางตลอดเส้นทางเช่นกัน แต่คดเคี้ยวและสูงชันกว่าทางหมายเลข 108 แต่นักท่องเที่ยวจำนวนมากก็นิยมเลือกใช้เส้นทางนี้ เพราะแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและเป็นที่ยอมรับของจังหวัดส่วนมากจะอยู่บนเส้นทางสายนี้</p> <p>สำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการแวะเที่ยวคอกอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ ยังสามารถเดินทางไปแม่ฮ่องสอนโดยใช้ทางหลวงหมายเลข 1263 ได้อีกเส้นทางหนึ่ง โดยเริ่มจากอำเภอเมืองฯ จังหวัดเชียงใหม่ ผ่านอำเภอจอมทอง อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ อำเภอแม่แจ่ม จนไปบรรจบกับทางหลวงหมายเลข 108 ที่อำเภอขุนยวม แล้วเข้าสู่อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมระยะทางประมาณ 250 กิโลเมตร ใช้เวลาประมาณ 5 ชั่วโมง ทางเป็นถนนลาดยางตลอดเส้นทาง แต่บางช่วงถนนแคบ ต้องใช้ความระมัดระวังในการขับ และหากต้องการเดินทางจากจังหวัดตากไปยังจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยไม่แวะเข้าจังหวัดเชียงใหม่ ก็สามารถใช้ทางหลวงหมายเลข 105 ผ่านอำเภอแม่สอด แม่ระมาด ท่าสองยาง ถึงอำเภอแม่สะเรียง รวมระยะทางประมาณ 300 กิโลเมตร แล้วใช้เส้นทางหมายเลข 108 ต่อไปยังอำเภอแม่ลาน้อย อำเภอขุนยวม และเข้าสู่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน รวมระยะทางทั้งหมดประมาณ 470 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางจากอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ถึงจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประมาณ 5 ชั่วโมง</p>
<p>รถประจำทาง</p>	<p>จากกรุงเทพฯ มีรถโดยสารประจำทางออกจากสถานีขนส่งสายเหนือ (หมอชิต 2) ถนนกำแพงเพชร 2 ไปยังแม่ฮ่องสอนทุกวัน</p> <p>สอบถามรายละเอียดได้ที่บริษัท สมบัติทัวร์ โทร. 02-5531753</p> <p>www.sombattour.com</p> <p>จากเชียงใหม่ มีรถโดยสารประจำทางวิ่งบริการทุกวัน วันละหลายเที่ยว ใน 2 เส้นทาง คือ</p>

ตารางที่ 2-6.12 (ต่อ) ข้อมูลการเดินทางจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลักษณะการเดินทาง	รายละเอียด
	<p>1. สายเชียงใหม่-แม่สะเรียง-แม่ฮ่องสอน (ทางหลวงหมายเลข 108) มีบริการรถโดยสารประจำทางทั้งธรรมดาและปรับอากาศ ตั้งแต่เวลา 06.30-21.00 น. ใช้เวลาเดินทางถึงอำเภอแม่สะเรียงประมาณ 4 ชั่วโมง ถึงแม่ฮ่องสอนประมาณ 8 ชั่วโมง</p> <p>2. สายเชียงใหม่-ปาย-แม่ฮ่องสอน (ทางหลวงหมายเลข 107 และ 1095) มีบริการรถโดยสารประจำทางไม่ปรับอากาศและรถตู้ ตั้งแต่เวลา 07.00-12.30 น. ใช้เวลาเดินทางประมาณ 4-6 ชั่วโมง</p> <p>ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่บริษัท เปรมประชาชนส่ง จำกัด โทร. 0-5361-1318</p>
<p>เครื่องบิน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สายการบินนกแอร์และสายการบินเอส จี เอ มีบริการเที่ยวบินระหว่าง เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน ทุกวัน ใช้เวลาเดินทางประมาณ 40 นาที และ เชียงใหม่-ปาย ทุกวัน ใช้เวลาเดินทางประมาณ 30 นาที สอบถามข้อมูลการเดินทางและสำรองที่นั่งได้ที่สายการบินนกแอร์ โทร. 1318 www.nokair.com และสายการบินเอส จี เอ โทร. 0 2664 6099 www.sga.co.th - กานต์แอร์ บิน เชียงใหม่ - แม่ฮ่องสอน, เชียงใหม่ - ปาย ทุกวัน - Happy Air กรุงเทพ - แม่ฮ่องสอน
<p>การเดินทางภายในแม่ฮ่องสอน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ในตัวเมืองแม่ฮ่องสอนมีรถชนิดต่างๆ ให้บริการ นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการยานพาหนะ ได้หลายรูปแบบตามอัธยาศัย , - ในเขตอำเภอปาย มีบริษัทท่องเที่ยวในตัวอำเภอและที่พักหลายแห่ง บริการให้เช่ารถมอเตอร์ไซค์และรถจักรยาน ทั้งแบบรายวันและรายเดือน ในราคาไม่แพง นักท่องเที่ยวนิยมกันมาก - มีรถโดยสารประจำทางสายแม่ฮ่องสอน-แม่สะเรียง (ทางหลวงหมายเลข 108) และสายแม่ฮ่องสอน-ปาย (ทางหลวงหมายเลข 1095) ทุกวัน วันละหลายเที่ยว สอบถามรายละเอียดได้ที่สถานีขนส่งแม่ฮ่องสอน โทร. 0 5368 1347

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2554.

(5) สิ่งอำนวยความสะดวก และการบริการ ณ แหล่งท่องเที่ยว

มีแนวทางการพัฒนาเพื่อให้สิ่งอำนวยความสะดวก และการบริการ ณ แหล่งท่องเที่ยว ให้มีความเหมาะสม อันจะเป็นการเพิ่มความปลอดภัย และความสะดวกสบายแก่นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ดังนี้

- **ป้ายบอกทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว** มีทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ใช้สีและสัญลักษณ์ที่เป็นสากล การติดตั้งจะเลือกสถานที่ติดตั้งที่เห็นได้ชัด โดยในตัวเมืองควรมีป้ายบอกระยะทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ และมีการติดตั้งป้ายบอกทางเป็นระยะๆ เพื่อไม่ให้นักท่องเที่ยวหลงทาง

- **ที่จอดรถ** ที่จอดรถของแหล่งท่องเที่ยว ตั้งอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม ไม่ตั้งอยู่ในตำแหน่งที่บดบังสถานที่ที่มีคุณค่า ไม่ตั้งอยู่ใกล้โบราณสถาน ควรจัดที่จอดรถไว้นอกถนนและมีจำนวนเพียงพอ พื้นผิวลานจอดรถเป็นพื้นลาดยางหรือพื้นคอนกรีต แยกพื้นที่สำหรับจอดรถประเภทต่างๆ มีการตีเส้นแบ่งช่องจอดรถ และจัดให้มีพื้นที่จอดรถสำหรับผู้พิการ และผู้สูงอายุ โดยตั้งอยู่ใกล้กับห้องสุขาหรือทางเข้าแหล่งท่องเที่ยว

- **ทางเดิน - ทางเท้า** ทางเท้าควรเป็นพื้นเรียบ ไม่ลื่น ไม่มีน้ำขัง ควรมีสัญลักษณ์แฉ่วทางเปลี่ยนระดับเป็นทางลาด และมีรั้วกันตกหรือมีราวสำหรับพยุงตัว

- **บันได** ในแหล่งท่องเที่ยวที่มีบันไดเพื่อเปลี่ยนระดับหรือขึ้นอาคาร ควรเปลี่ยนบางส่วนให้เป็นทางลาด ตามปกติทางลาดที่เหมาะสม คือ ทางลาดที่ผู้ใช้ Wheel Chair สามารถหมุนล้อรถขึ้นได้เอง ซึ่งควรมีอัตราส่วนความลาดชัน 1:12 คือ ถ้าขึ้นสูง 1 เมตร ทางลาดควรมีระยะทาง 12 เมตร ในบางสถานที่ควรใช้ทางลาดชั่วคราวที่สร้างด้วยไม้ยกออกได้ ในบางสถานที่จะใช้ทางลาดไม่ได้เนื่องจากไม่มีพื้นที่ หรือขัดแย้งกับรูปร่างลักษณะของโบราณสถานดั้งเดิม อาจติดตั้งราวบันได โดยเลือกใช้วัสดุ และสีที่เหมาะสม

- **ศูนย์ข้อมูล** ใกล้กับพื้นที่จอดรถควรมีศูนย์บริการข้อมูล ถ้าเป็นแหล่งท่องเที่ยวขนาดใหญ่ควรมีเจ้าหน้าที่ประจำคอยให้บริการแก่นักท่องเที่ยว รวมทั้งขายตั๋วขึ้นรถบริการนำเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว ถ้าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนน้อยหรือเป็นแหล่งท่องเที่ยวขนาดเล็กควรมีป้าย เริ่มจากป้ายแสดงที่ตั้งที่น่าสนใจ และสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว และป้ายอธิบายประวัติความเป็นมาเพื่อแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ตัวอักษรในป้ายควรมีขนาดใหญ่เป็นพิเศษที่ผู้สูงอายุสามารถอ่านได้สะดวกโดยไม่ต้องเปลี่ยนแว่นตา และป้ายควรอยู่ในบริเวณที่

ปลอดภัย ไม่ตั้งอยู่ริมถนนที่ผู้สูงอายุอาจถูกรถเฉี่ยวชน ควรตั้งอยู่ในบริเวณที่มีรั้วกำแพงป้องกันแดด และฝนให้ทั้งผู้อ่านและตัวป้าย

- **ป้ายให้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว** ป้ายสื่อความหมาย ในแหล่งท่องเที่ยวควรมีป้ายสื่อความหมายอธิบายประวัติความเป็นมาของสิ่งที่น่าสนใจต่างๆ โดยใช้ตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่ มีคำอธิบายทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ และติดตั้งไว้ในตำแหน่งที่อ่านได้สะดวกแต่ไม่ลดความสวยงามของสิ่งที่มีคุณค่า การเลือกใช้วัสดุก่อสร้าง และสีของป้ายต้องไม่ขัดแย้งกับสิ่งที่มีคุณค่า โดยเฉพาะ โบราณสถาน และ โบราณวัตถุ
- **ป้ายเตือน** ในบริเวณที่อาจเกิดอุบัติเหตุควรมีป้ายเตือน เช่น พื้นที่ต่างระดับ พื้นลื่น เป็นต้น และควรใช้สีที่แตกต่างจากป้ายอื่นๆ
- **ที่นั่งพัก** ในแหล่งท่องเที่ยวควรมีพื้นที่สำหรับนั่งพัก เป็นระยะๆ ตามทางเดินตามสถานที่ที่น่าสนใจ ร้านขายเครื่องดื่ม ร้านขายอาหาร ที่นั่งพักควรมีรั้ว มองเห็นมุมมองที่สวยงาม จะทำให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาในแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น นอกจากนี้บริเวณที่นั่งพักควรมีถังขยะ โทรศัพท์สาธารณะ ป้ายแสดงที่ตั้ง สิ่งที่น่าสนใจและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ
- **ห้องสุขา** เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาถึงแหล่งท่องเที่ยวและจอดรถแล้ว นักท่องเที่ยวมักจะใช้บริการห้องสุขา หรือศูนย์ข้อมูลเป็นอันดับแรก ห้องสุขาควรแยกชาย-หญิง และมีห้องสุขาสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการที่ได้รับการออกแบบที่ได้มาตรฐาน ทั้งด้านขนาดห้อง เครื่องสุขภัณฑ์ ราวพยุงตัว รวมทั้งอ่างล้างมือ
- **ร้านขายอาหาร ร้านขายเครื่องดื่ม** ควรจัดบริเวณให้อยู่เป็นกลุ่มใกล้ที่จอดรถ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้ใช้บริการก่อนเที่ยวชม หรือก่อนเดินทางกลับ รวมทั้งสะดวกในการนำของมาส่งและจัดการขยะ ในแหล่งท่องเที่ยวขนาดใหญ่ควรมีซุ้มขายเครื่องดื่ม และอาหารวางตั้งอยู่กระจายตามกลุ่มที่นั่งพัก เจ้าหน้าที่ขายเครื่องดื่มควรได้รับการฝึกหัดในการสังเกต การรักษาความปลอดภัยและเตือน รวมทั้งให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักท่องเที่ยวเมื่อจำเป็น
- **ห้องปฐมพยาบาลเบื้องต้น** ในแหล่งท่องเที่ยวขนาดใหญ่ควรมีห้องปฐมพยาบาลเบื้องต้น พร้อมเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการฝึกอบรม แต่ในแหล่งท่องเที่ยวขนาดเล็กอาจมีได้เพียงผู้ขายจำเป็น
- **สิ่งสาธารณูปโภค** ในแหล่งท่องเที่ยวควรมีน้ำสะอาด การจัดการขยะ ถังขยะ การจัดการระบายน้ำ ไฟถนน รวมทั้งการตรวจตรารักษาความปลอดภัยอย่างเหมาะสม

6.5.2 กลยุทธ์ราคา

ในการกำหนดกลยุทธ์ราคาสำหรับการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้สูงอายุ อาจจะไม่ใช้กลุ่มเป้าหมายหลักที่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจะกำหนดกลยุทธ์ราคาเพื่อตอบสนองต่อกลุ่มเป้าหมายนี้ เนื่องจากไม่ใช่ตลาดที่มีขนาดใหญ่พอสำหรับการสร้างรายได้ให้กับธุรกิจในปัจจุบัน แต่ถือเป็นตลาดที่มีศักยภาพในอนาคต ทั้งนี้จึงได้กำหนดกลยุทธ์ราคาสำหรับการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ โดยพิจารณาจากข้อมูลค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว แยกตามกลุ่มเป้าหมาย ได้ดังนี้

ตารางที่ 2-6.13 มูลค่า ใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว แยกตามกลุ่มเป้าหมาย

ประเภทการ ใช้จ่าย	สัดส่วน (ร้อยละ)	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวัน (บาท)	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวัน
		นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ชาวต่างชาติ	นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ชาวไทย
ค่าที่พัก	26	1,170	650
ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	18	810	450
ค่าบริการท่องเที่ยว	5	225	125
ค่าพาหนะในการเดินทาง	9	405	225
ค่าซื้อสินค้าที่ระลึก	27	1,215	675
ค่าใช้จ่ายเพื่อการการบันเทิง	12	540	300
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	3	135	75
รวม	100	4,500	2,500

ที่มา: ประยุกต์จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551.

จากข้อมูลค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว เมื่อนำมาพิจารณาประกอบกับผลการศึกษาถึงระดับรายได้ของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ จึงได้กำหนดระดับราคาที่เหมาะสมของสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 2-6.14 ระดับราคาที่เหมาะสมของสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวต่างๆ

ประเภทการกำหนดราคา	แนวทางการกำหนดราคาเฉลี่ย	แนวทางการกำหนดราคาเฉลี่ย
	นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวต่างชาติ	นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทย
ค่าที่พัก	1,000 – 1,500 บาทต่อคืน	500 – 1,000 บาทต่อคืน
ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	700 – 1,000 บาทต่อคนต่อวัน	300 – 600 บาทต่อคนต่อวัน
ค่าบริการท่องเที่ยว	200 – 300 บาทต่อคนต่อวัน	100 – 200 บาทต่อคนต่อวัน
ค่าพาหนะในการเดินทาง	300 – 500 บาทต่อคนต่อวัน	100 – 200 บาทต่อคนต่อวัน
ค่าซื้อสินค้าที่ระลึก	1,000 – 1,500 บาทต่อคนต่อวัน	500 – 1,000 บาทต่อคนต่อวัน
ค่าใช้จ่ายเพื่อการกร บ้นเที่ยง	400 – 700 บาทต่อคนต่อวัน	200 – 400 บาทต่อคนต่อวัน

นอกจากนี้ยังได้กำหนดแนวทางเพื่อเป็นทางเลือกอื่น ในการกำหนดกลยุทธ์ราคา สำหรับการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ อาทิ

- 1) การตั้งราคาตามกลุ่มลูกค้า (Customer Segment Pricing) โดยกำหนดราคาตามลักษณะของลูกค้า เช่น การกำหนดราคาพิเศษสำหรับผู้สูงอายุที่มีอายุเกิน 60 ปีขึ้นไป หรือการกำหนดราคาสูงในกลุ่มลูกค้าผู้สูงอายุที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ
- 2) การตั้งราคาตามเวลา (Time Pricing) โดยกำหนดราคาตามช่วงเวลา เช่น การลดราคาในช่วง Low Season หรือช่วงวันจันทร์ – วันพฤหัสบดี เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวในช่วงดังกล่าว
- 3) การตั้งราคาโดยให้ส่วนลดปริมาณ (Quantity Discount Pricing) โดยกำหนดราคาที่มีการให้ส่วนลดในกรณีที่มีการซื้อจำนวนมาก เช่น การให้ส่วนลดค่าห้องพักในกรณีที่ลูกค้าพำนักเป็นเวลานาน เพื่อกระตุ้นให้ลูกค้าใช้เวลาในการท่องเที่ยวให้นานขึ้น
- 4) การตั้งราคาแบบ Optional Feature Pricing โดยกำหนดราคาให้ลูกค้าสามารถเลือกบริการที่ต้องการได้ตามความต้องการ เช่น ลูกค้าสามารถเลือกซื้อบริการเสริมในการดูแลเป็นพิเศษ หรือไม่ก็ได้

6.5.3 กลยุทธ์ช่องทางการจัดจำหน่าย

จากข้อมูลพฤติกรรม การซื้อสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุซึ่งพิจารณาจากการวางแผน และจัดการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุมีรูปแบบในการซื้อสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว มี 2 รูปแบบ คือ 1) ผ่านบุคคลที่มีอำนาจในการตัดสินใจซื้อ ซึ่งได้แก่ ตัวผู้สูงอายุเอง บุตร/หลาน/ญาติพี่น้อง และเพื่อน 2) ผ่านตัวกลาง ได้แก่ บริษัทนำเที่ยว คณะผู้จัดทัวร์ จึงได้นำเสนอช่องทางการจัดจำหน่ายที่สอดคล้องกับรูปแบบการซื้อสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว ดังนี้

1) ช่องทางตรง

คือ ช่องทางการจัดจำหน่ายที่นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุสามารถซื้อสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวได้โดยตรงกับผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ตามสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวต่างๆ ได้แก่

- แหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบน โดยส่วนใหญ่จะไม่มี การเก็บค่าบริการหรือค่าเข้าชม นักท่องเที่ยวสามารถชมได้โดยตรง โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวประเภทศาสนสถาน ส่วนแหล่งท่องเที่ยวบางแห่ง เช่น สวนสัตว์ อุทยานหลวงราชพลักษ์ และไนท์ซาฟารี สามารถซื้อตั๋วเข้าชมผ่านการจองซื้อในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ การซื้อล่วงหน้าผ่านเว็บไซต์ การซื้อล่วงหน้าทางโทรศัพท์ การซื้อล่วงหน้าจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) ผ่านบริษัททัวร์หรือซื้อได้หน้าแหล่งท่องเที่ยว

- ธุรกิจที่พัก นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุสามารถติดต่อซื้อบริการที่พักจากผู้ประกอบการ ในรูปแบบต่างๆ คือ การเข้าไปซื้อที่สถานประกอบการ (Walk In) การจองผ่านโทรศัพท์ การจองผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) การจองผ่านเว็บไซต์ (ทั้งในรูปแบบเว็บไซต์ของตัวเองและเว็บท่า)

- ธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่ม นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุสามารถซื้อสินค้าประเภทอาหารและเครื่องดื่ม ได้โดยตรง ณ สถานประกอบการ

- ร้านจำหน่ายของที่ระลึก นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุสามารถซื้อสินค้าประเภทของที่ระลึก ได้โดยตรง ณ สถานประกอบการ

2) ช่องทางที่ผ่านตัวกลางทางการตลาด

คือ ช่องทางการจัดจำหน่ายที่นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุสามารถซื้อสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว โดยให้ตัวกลางทางการตลาด เป็นผู้ติดต่อซื้อสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวต่างๆ ให้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว โดยมีรูปแบบของตัวกลางทางการตลาด ได้แก่

- **ธุรกิจนำเที่ยว** เพื่อความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวสามารถซื้อทัวร์หรือแพ็คเกจทัวร์จากธุรกิจนำเที่ยวที่มีความชำนาญในพื้นที่ ซึ่งจะได้เดินทางท่องเที่ยวโดยมีมัคคุเทศก์ที่มีความรู้คอยให้คำแนะนำ และบอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ

- **ธุรกิจตัวแทนสำรองที่พักหรือที่นั่งโดยสาร** นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุสามารถจองซื้อบริการที่พัก หรือที่นั่งโดยสารผ่านธุรกิจตัวแทน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกลดความยุ่งยากจากการที่นักท่องเที่ยวต้องจองซื้อบริการต่างๆ เหล่านี้ด้วยตนเอง

6.5.4 กลยุทธ์การส่งเสริมการตลาด

การท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยโดยกลุ่มผู้สูงอายุ ดังนั้นในการกำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดจึงกำหนดกลยุทธ์สื่อสารการตลาดแบบครบวงจร (IMC) เพื่อสื่อสารข้อมูลการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ไปยังกลุ่มเป้าหมายโดยมีขั้นตอนดังนี้

ระยะที่ 1 สร้างความรู้ความเข้าใจในการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนสำหรับผู้สูงอายุ

ระยะที่ 2 สร้างการรับรู้ถึงความน่าสนใจรวมถึงกระตุ้นใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวยังภาคเหนือตอนบน

ระยะที่ 3 สื่อสารภาพลักษณ์การท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบนสำหรับผู้สูงอายุให้เป็นไปตามตำแหน่งทางการตลาด

1. เครื่องมือการสื่อสารตลาด

1) การโฆษณา

- **บิลบอร์ด** สร้างให้เกิดความสนใจในการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบน โดยนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจของแต่ละจังหวัด ติดตั้งตามเส้นทางหลักที่จะผ่านมายังภาคเหนือตอนบน

- โปรจัวร์ ให้รายละเอียดของการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบน สำหรับผู้สูงอายุในลักษณะของกลุ่มการเดินทางเบื้องต้นที่นักท่องเที่ยวสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการท่องเที่ยวได้
- โปสเตอร์ สร้างให้เกิดความสนใจในการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบน โดยนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจของแต่ละจังหวัด ในลักษณะคล้ายบิลบอร์ด
- โทรทัศน์ นำเสนอการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบน สำหรับผู้สูงอายุผ่านรายการโทรทัศน์ ทั้งในรูปแบบของการนำเสนอผ่านรายการโทรทัศน์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีอยู่แล้ว และการจัดทำรายการขึ้นมาใหม่
- Websites นำเสนอข้อมูลการท่องเที่ยวผ่าน Websites ทั้งที่เป็น Websites หลัก คือ www.slowtravelnorth.com รวมถึงเว็บไซต์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอื่นๆ
- นิตยสาร นำเสนอข้อมูลการท่องเที่ยวผ่านนิตยสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ยกตัวอย่าง เช่น อสท., Trip, Weekend Guide , Anywhere , Places & Prices เป็นต้น
- Pocket book จัดทำ Pocket book นำเสนอแนวทางการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบน สำหรับผู้สูงอายุ

2) การส่งเสริมการขาย

- งานแสดงสินค้า/Road show ร่วมออกงานแสดงสินค้าเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ทั้งในและต่างประเทศ นำเสนอข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบน
- ส่วนลด ให้ส่วนลดในสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวเพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดการซื้อ เช่น การให้ส่วนลดตามช่วงเวลา การให้ส่วนลดตามกลุ่มลูกค้า การให้ส่วนลดในโอกาสพิเศษ เป็นต้น

3) การประชาสัมพันธ์

- การสัมมนา จัดสัมมนา เพื่อให้กลุ่มลูกค้าเป้าหมายรวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันเสนอแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism และเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ไปในตัว
- การแถลงข่าว จัดแถลงข่าวเพื่อโปรโมทแคมเปญการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบน สำหรับผู้สูงอายุ
- Press Trip เชิญสื่อมวลชนในแขนงต่างๆ มาร่วมทริปท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบน เพื่อให้เกิดการประชาสัมพันธ์ต่อ
- กิจกรรม/เทศกาล จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้สอดคล้องกับเทศกาลหรือประเพณีท้องถิ่น เช่น การพาพ่อแม่เที่ยวช่วงเทศกาล การจัดแสดงดนตรี การจัดแสดงทางวัฒนธรรม เป็นต้น

6.5.5 กลยุทธ์บุคลากรผู้ให้บริการ

การพัฒนาบุคลากรผู้ให้บริการที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบน สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้สูงอายุ มีแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

1) ความรู้ในการดูแลผู้สูงอายุ

บุคลากรผู้ให้บริการต้องมีความรู้ความเข้าใจในข้อจำกัดของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะข้อจำกัดด้านสุขภาพร่างกาย เนื่องจากอวัยวะหลายอย่างเสื่อมลงตามอายุ โดยอาการที่พบเห็นบ่อยในผู้สูงอายุ ได้แก่ ความเสื่อมของเอ็น กล้ามเนื้อ กระดูก ทำให้การลุก การเดิน การนั่ง ไม่คล่องตัว เกิดอาการติดขัด การนั่งรถนานๆ การหันหน้าหันหลังผิดท่า ก็อาจทำให้เกิดอาการปวดหลัง ปวดคอ ปวดเอว เส้นเลือด เส้นประสาทถูกกดทับ เลือดไปเลี้ยงสมองไม่ทั่วถึง ทำให้เกิดอาการคล้ายคนเสีย การทรงตัว รู้สึกหัวหมุน วิงเวียน เมื่อเปลี่ยนอิริยาบถอย่างรวดเร็ว การเดินไม่มั่นคง หกล้มง่าย และเมื่ออายุเกิน 60 ปี กระดูกจะผุกร่อน และบางลง เวลาหกล้มก็เกิดกระดูกหักกระดูกแตกได้ง่าย หู และตาเสื่อมลง ทำให้ความสามารถในการได้ยิน และการมองเห็นลดลง อีกทั้งผู้สูงอายุมักปวด ปัสสาวะบ่อย เนื่องจากหลอดขของท่อปัสสาวะเสื่อม การเจ็บป่วยในผู้สูงอายุจะเป็นการเจ็บป่วยได้ง่าย เป็นมาก และหายช้า

ซึ่งในข้อจำกัดทางด้านร่างกายต่างๆ เหล่านี้บุคลากรผู้ให้บริการต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างเพียงพอเพื่อที่จะสามารถดูแลนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม

2) ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ

เนื่องด้วยกลุ่มเป้าหมายหลักของ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบน เป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ ความรู้ในด้านภาษาต่างประเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญที่บุคลากรผู้ให้บริการจำเป็นต้องมี เพื่อที่จะสามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวให้สามารถเข้าใจความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างถ่องแท้ อันจะเป็นการสร้างความพึงพอใจและความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

3) การให้ข้อมูลการท่องเที่ยว

บุคลากรผู้ให้บริการควรมีความรู้เกี่ยวกับคุณค่าของสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งในเชิงลึกพอสมควร อันเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism เพื่อที่จะสามารถให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยวในเชิงลึกได้อย่างถูกต้อง

6.5.6 กลยุทธ์ลักษณะทางกายภาพ

เพื่อให้สอดคล้องกับตำแหน่งทางการตลาด แนวทางในการปรับปรุงลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวจึงมุ่งเน้นในประเด็นของจุดขายหลักทั้ง 2 ประเด็น คือ ความงดงามของธรรมชาติ และความหลากหลายของวัฒนธรรม และวิถีชีวิต ซึ่งมีข้อเสนอในการปรับปรุงลักษณะทางกายภาพของการท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบนดังนี้

1) สภาพภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยว

การปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยว ควรมีการจัดองค์ประกอบของพื้นที่อย่างเหมาะสม อันได้แก่ สภาพแวดล้อม อาคารสิ่งปลูกสร้าง และพืชพรรณไม้ เพื่อให้เกิดการสนับสนุนซึ่งกันและกัน ทั้งความเหมาะสมในการใช้งานและความสวยงาม

การเลือกพืชพรรณไม้ประดับควรสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น ไม่บดบังความสวยงามของอาคารสถานที่สำคัญหรือสภาพภูมิทัศน์ ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่อาคารสิ่งปลูกสร้าง รวมถึงไม่ให้เกิดพื้นที่บึงสาขตา และเปิดโอกาสในการเกิดอาชญากรรมที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

2) สภาพภูมิทัศน์เมือง

แนวทางในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ในเมือง อันได้แก่ภูมิทัศน์ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับวัฒนธรรม วิถีชีวิตท้องถิ่น ทั้งด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณี การดำรงชีวิต และกลุ่มชุมชน มีแนวคิดหลัก คือ การผสมผสานระหว่างการอนุรักษ์วัฒนธรรมวิถีชีวิตดั้งเดิมกับการดำเนินชีวิตในชุมชนเมืองสมัยใหม่ รวมถึงการจัดการระบบนิเวศในเมือง ให้กลมกลืน และเหมาะสม

3) สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

ในภาคเหนือตอนบนมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามมากมาย การบริหารจัดการเพื่ออนุรักษ์สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง โดยควรมีการจำกัดพื้นที่ที่ชัดเจนสำหรับการท่องเที่ยว เพื่อให้การท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

6.5.7 กลยุทธ์กระบวนการให้บริการ

การพัฒนากระบวนการให้บริการของการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ในภาคเหนือตอนบน สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้สูงอายุ ในที่นี้จะกล่าวถึงบริการทางการท่องเที่ยวที่นอกเหนือจากผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวต่างๆ ดังนี้

1) บริการขนส่ง และอำนวยความสะดวกในการเข้าเมือง

การบริการอำนวยความสะดวกในการตรวจคนเข้าเมืองเป็นสิ่งสำคัญกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ เนื่องจากถือเป็นด่านแรกที่นักท่องเที่ยวจะพบเจอเมื่อเข้ามาท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบน กระบวนการให้บริการในการตรวจคนเข้าเมืองจึงควรมีความรวดเร็ว แม่นยำ และอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวเท่าที่จะเป็นไปได้

2) บริการข้อมูลสารสนเทศทางการท่องเที่ยว

ข้อมูลสารสนเทศทางการท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญในการประกอบการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว การพัฒนากระบวนการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารทางการท่องเที่ยวจึงควรพัฒนาทั้งในแง่ของความครอบคลุมของจุดบริการข้อมูล เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูล และประสิทธิภาพของข้อมูล ซึ่งควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยเพื่อให้สามารถให้บริการได้อย่างกว้างขวาง และมีประสิทธิภาพ

3) บริการด้านความปลอดภัย

ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญที่นักท่องเที่ยวใช้ในการตัดสินใจเลือกมาท่องเที่ยว การจัดการกระบวนการบริการด้านความปลอดภัยจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ซึ่งได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตำรวจท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐ รวมถึงการบริการในลักษณะของการประสานงานความร่วมมือ เช่น เครือข่ายการท่องเที่ยวภาคเอกชน หรือเครือข่ายชุมชน เพื่อช่วยกันดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง อันจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชม